

OTTO AMER JA TEMA AEG

KADRINA KESKKOOLIS

2014

OTTO AMER

(23.09.1934 – 15.07.2010)

KADRINA KESKKOOLI DIREKTOR
aastatel 1963 – 2000

HARIDUS ON VALGUS

Lugupeetud Otto Ameri mälestuse austajad!

Mul on raske midagi uut ja iseloomulikku Kadrina koolis elutöö teinud Otto Ameri kohta öelda, sest enamuse selle mälestusteraamatu kokkupanijatest teadis ja tundis teda pikka aega läbi isiklike kontaktide ja koostöö kaudu hariduse valdkonnas.

Võin Otto Amerit iseloomustada vaid isiklike muljete põhjal.

Ma ei tahtnud noore abielumehena 23-aastaselt Nõukogude armeesse minna ja kuna tol ajal maakoolide õpetajaid sõjaväkke ei võetud, siis tänu soovitajaile jõudsingi siia. Koolis võeti mind eesotsas direktoriga hästi vastu ja kool sai kiiresti omaseks. Kaotasin küll koha Eesti võrkpallikoondises, kuid tänu Ameri spordiarmastusele ja arusaavale suhtumisele, sain koolivälistel võistlustel alati kaasa teha. Olen talle selle eest siamaani tänulik.

Ameri direktorina ei sekkunud kehalise kasvatuse õpetajate töösse. Ta viibis küll vahel staadionil, kuid tundi ei sekkunud. Nii oli ilmselt ka kõikide õpetajatega, kes oma tööga toime tulid.

Ettenägeliku inimese kohta öeldakse, et nägi puude tagant ka metsa. Ameri kui suurepärase üldistusvõimega juhi kohta võin isiklike mälestuste põhjal lisada, et ta nägi selle metsa tagant omakorda ka üksikuid puid.

Otto Ameri näol on vaieldamatult tegu oma aja tõelise haridusspetsialistiga. Ta on jätnud ajalukku jälje nii Eesti, Lääne-Virumaa kui ka Kadrina valla hariduselu edendajana. Otto Amer oli koolijuht selle sõna kõige paremas mõistes.

Arvo Pani
Kadrina Keskkooli direktor

*Aeg oma aastaid loeb,
aastad ei unusta päevi, ei tunde,
midagi tuleb,
midagi läheb,
midagi jääb ...*

See meenutusteraamat viib sind mälestuste radadele. Oleme kooli ajaloost välja noppinud sündmusi, mis on aset leidnud Otto Ameri ajal Kadrina Keskkoolis. Ehkki iga sündmuse ja ürituse juures pole mainitud Otto Ameri nime, on selge, et kõik need toimusid kas direktori algatusel või vähemalt tema nõusolekul, heakskiitmisel ja toetusel.

Oma kooli- ja tööaastaid on meenutanud mitmed tolelaegsed õpilased ja õpetajad, kes mäletavad oma kooli tänutundega.

Kui Otto Amer Kadrinasse jõudis, oli B-korpus juba valmis ja Kadrina Keskkoolis lõpetanud kolm lendu. Varem töötas kool kahes vahetuses, õigemini kolmes, sest kella kuuest õhtul alustas veel töölisnoorte kool. Koolis oli siis umbes 500 õpilast.

Otto Amer oli otsiv hing, kes püüdis alati leida kõige paremaid ja uudsemaid lahendusi. Visiooni ja kuvandi nimel oli ta valmis pingutama ja nõudis seda ka kolleegidelt.

Ameri kreedoks oli rajada kool, mitte teeninduskombinaat. „Valla kool peab õpetama kõiki siinseid lapsi,“ ütleb Amer. „Kadrina lapsel peavad olema samad võimalused mis Tallinnas, sest muidu läheb ta siit ära“.

Otto Ameri juhtimisel sai Kadrina koolist traditsioone austav keskkool, mitmekülgset arengut võimaldav hinnatud haridus- ja kultuuriasutus Virumaal.

Koolis pole ükski päev ega tund ühesugused. Rohkem loovust ja põnevust kui koolis pole küll ühelgi teisel ametikohal. On raske, aga põnev.

*Juured ja võrsed:
juured on meie minevik ja ajalugu,
võrsed olevik ja tulevik.*

ME TAHAME ELADA
JA KIRJUTADA AEGADE RAAMATUSSE ...

1963. aastal sai Kadrina Keskkooli direktoriks **OTTO AMER.**

Koolimaja A-korpus ja B-korpuse sissekäik

Kool on kollektiivne looming. Loojateks on täiskasvanutest õpetajad ja oma lapsepõlves viibivad lapsed. Nad mõlemad arenevad ja vananevad koos kooliga. Tulemusena näeme kooli näoilmet. Kadrina kooli kujundajaks sai aastateks 1963 kuni 2000 direktor Otto Amer.

1963. aasta

Et 1962/63. õppeaasta keskel oli valminud kooli juurdeehitus (B-korpus), siis sellega oli lahenenud ruumikitsikus ja kool hakkas tööle ühes vahetuses. Keskkoolis oli juba varem sisse seatud tootmisõpetus. 1963/64. õppeaastal oli erialadeks: õde-perenaine, loomakasvataja-mehhanisaator ja traktoriremondi lukksepp.

Õpilastel oli nõutav koolivorm: poistel tumesinine ülikond, tütarlastel tumesinine kleit valge kraega, kevadel ja sügisel tumesinine seelik sinise-valgetriibulise pluusiga, must põll, vormimüts kollase paelaga.

1967. aasta tähtsaim sündmus oli kooli aastapäeva tähistamine.

*Sind jälle tervitan, mu vana armas kool,
teid, minu koolisõbrad ja mu õpetajad!
Taas käime läbi oma siinsed noorusrajad
ja kõikjalt tulvab meile vastu mälestustevool.*

Kadrina Keskkool palub kõiki Kadrina kooli
endisi õpetajaid ja õpilasi osa võtta kooli
65. aastapäeva pidulikust tähistamisest
30. septembril 1967. a.

Kontsertaktuse algus kell 17.00.

Korraldatakse einelaud ja ööbimisvõimalus.
Osavõttust palume eelnevalt teatada
Kadrina Keskkooli direktorile.

Korraldaj komisjon.

Kooli aastapäeva tähistati üldse esimest korda ja sellepärast olid ettevalmistustööd suured ja põhjalikud. Direktor Otto Amer moodustas juba kevadel korralduskomisjoni. Aastapäev toimus koos õpetajate päevaga. Ka seda peeti esmakordselt. Kooli aastapäeva tähistamine otsustati muuta traditsiooniks ja nüüd toimub see iga viie aasta tagant.

1967. aastal toimus Tallinnas üleliiduline õpetajate kongress.

See oli mingil määral sündmuseks ka Kadrina kooli jaoks, sest kongressi suurejooneline lõpubankett toimus meie koolis.

Samal aastal sai kool ka 24-kohalise bussi.

Õpetajate ekskursioon
Läti- ja Leedumaale
1967. aasta suvel

Õpetajad 1968/69. õppeaastal

1969. aasta suursündmuseks oli kolme Balti vabariigi keskkoolide sõprusfestival Kadrina koolis. Lätist oli Bene Keskkool ja Leedust Josvainiai Keskkool. Selleks kohtumiseks valmistuti kaua ja hoolikalt. Toimus vastastikuste kingitustega pidulik kontsert kõigi kolme kooli osavõtul, tõrvikutega rongkäik vennaskalmistule, pidulik õhtusöök õpetajatele ja õpilastele, tants. Teisel päeval käidi Vainupeal, õhtul oli õpetajatel koosviibimine Viitna kämpingus. Kõik oli ottoamerlikult suurejooneline.

Need kohtumised said traditsiooniks ja toimuvad järjekorras Kadrinas, Benes ja Josvainiais. Kadrina festivalil liitus meiega ka Moskva 42. Internaatkool.

Meie kool
külaliste ootel...

...ja siit nad
tulevad

Piduliku festivaliaktuse presiidium, kus on Rakvere rajooni juhtivad tegelased, külalisdelegatsioonide, meie kooli ja üldsuse esindajad 1979. aastal

Traditsiooniline kingituste vahetamine

1970. aastal käis kooli esindus Läti NSV Bene Keskkoolis. Festivalidel käies ühendati külaskäik lõunanaabrite juurde alati ekskursiooniga. Käidi ka Kuramaa vennaskalmistul Nõukogude Liidu kangelase, 300. Eesti Laskurpolgu rühmakomandöri Jakob Kunderi viimases puhkepaigas.

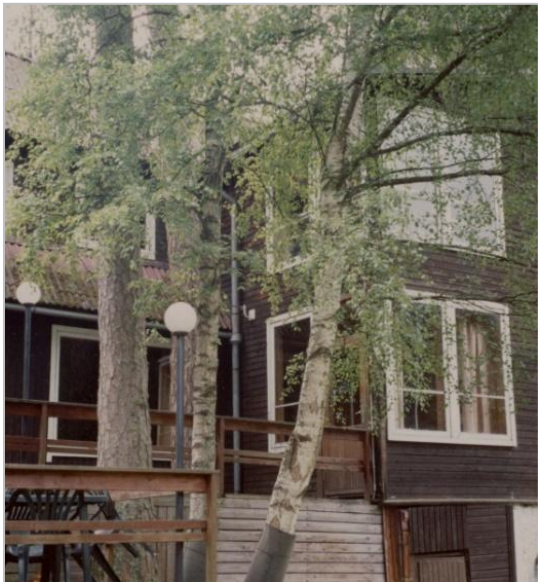
Keskel Kadrina Keskkooli direktor Otto Amer

1970. aastal valmis koolile oma puhkebaas Vainupeal. Palju tööd ja vaeva oli baasi rajamisega direktor Otto Ameril ja Kalev Nukal. Ehitustöid korraldas ja juhtiski energiline Kalev Nukk. Ümberehituse korras kerkis vanast kordonihoonest kahekorruseline moodne suvila.

Ehitati ka saun ja statsionaarsed telgid õpilaslaagrite korraldamiseks. Suvel toimus malevalaager Vainupea uutes äsjaalminud telkides.

Et Vainupea asus piiritsoonis, siis oli vaja tsoonilubasid. Nende saamist korraldas kooli aü komitee.

Nüüd on nii õpilastel kui ka õpetajatel mugav puhkekoht mere ääres.

1972. aastal valmis kooli staadion, mille ehitamist alustati juba 1965. aasta suvel kehalise kasvatuse õpetaja Asta Sandri juhtimisel. Sõjaväeosa tehnika kaasabil teostati ulatuslikud mullatööd.

1965. aasta sügisel tuli kooli uus kehalise kasvatuse õpetaja Vello Heinsoo, kes võttis staadioni ehitamise oma südameasjaks. Nüüd jaotus ehitustööde organiseerimine kahe õpetaja vahel. Palju oli käsitsitööd. Staadioni ehitamisest ei jäänud kõrvale ka koolipere, eriti õpilased. Aga õpetajadki tegid seal hoogtööpäevakuid.

Vello Heinsoo

Valmisid ka
staadionimaja ...

...ja garaažid

70. aastate algusesse langeb ka suur ettevõtmine – ainekabinettide rajamine. Kui selle ajani toimusid iga klassi peaaegu kõik õppetunnid oma koduklassis, siis nüüd muudeti ruumid ainepõhiseks ja sisustati sellele vastavalt. Kui senini käisid õpetajad klasside juures, siis nüüd tulid õpilased ainekabinettidesse. Tööd kroonis ka edu: mitmed kabinetid tunnistati vabariigi parimateks.

Milvi Amer eesti keele kabinettis

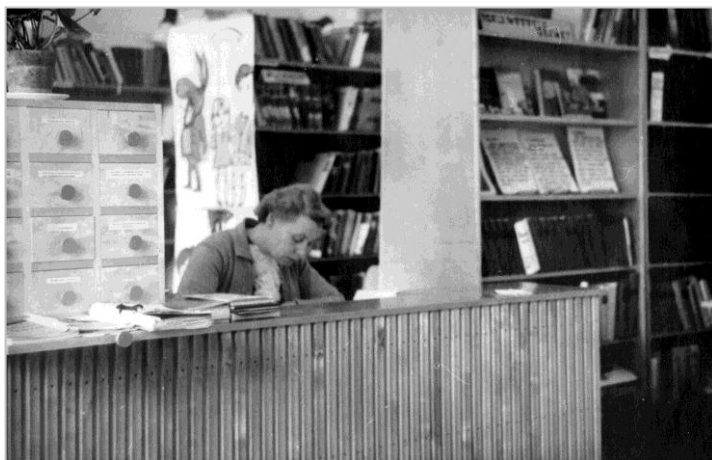
Eda Sakk matemaatikakabinettis

Seitsmekümnendatel oli õpilastegevus väga aktiivne. 15 aastat juhtis koolis pioneeritööd Helgi Sihver. Vanema astme tunnivälise tegevust aitas õpilastel läbi viia klassivälise töö organisator. Elavnesid sporditöö ja taidlus. Populaarsed olid võrkpall, ujumine, maadlus, kergejõustik, suusatamine, süstaslaalom, tõstmine.

Suusavõistlused
Neerutis

Suurt tunnustust pälvis kooli raamatukogu tegevus. Raamatukogu hing oli empaatiline ja emotsionaalne Valve Olesk, keda paljud lugejapõlvkonnad mäletavad kui südamlitku, tegusat ja innustavat inimest.

*Suurim varandus elus on
mõista ennast ja teisi.
Mõtelda, mis on ilus,
ja tahta, mis on hea.*

Valve Olesk oma tööpostil

Kooli muusikaelu juhtis pikki aastaid väga võimekas ja energiline Rein Inno. Tervet kooli haaranud suurprojektid on olnud kooli aastapäevad ning sõprusfestivalid sõpruskoolidega Benest, Josvainiaist ja Moskvast. Aktuskontsertide finaali on ikka valitud mõni tuntud ja ajakohane laul ja seda on esitatud ühendkoori, solistide ja ansamblitega. See on olnud väga võimas.

Rein Inno koori juhatamas

1977. aastal tähistati Kadrina kooli 75. aastapäeva. Selle raames alustati lendude allée rajamist.

KADRINA KESKKOOL palub Teid
osa võtta kooli

75. aastapäeva tähistamifest

1. oktoobril 1977. a.

lendude allée rajamine kell 15
kontsertaktus kell 16
ööbimisvõimalus

Korraldajakomisjon

Allee 2006. aasta talvel, taamal koolimaja

Kooli aastapäeva tähistamisest võttis osa erakordne külaline Karla Kruustalu, Kadrina kooli esimene õpilane.

Karla Kruustalu mälestusi jagamas

1978. aastal kanti kool Rakvere rajooni auraamatusse ja anti laualipp „Juubeliaasta parimale“ (60 aastat oktoobrirevolutsioonist).
Otto Amerile omistati Eesti NSV teenelise õpetaja aunimetus.

18. lennu lõpuaktus 1978.aasta kevadel

1981. aasta

HÄÄLESEADE KOOLIKELLAGA

Noorte Hääl, 9. detsember 1981, Eve Osa, katkendeid artiklist

Kaugeltki mitte iga haridustempel ei saa täna-homme rahumeeli kinnitada, et tal pedagoogide järelkasvuga muret ei ole.

Kui aga ühes maakoolis tähistavad numbrid 43, 18 ja 12 vastavalt õpetajaid kokku, komsomoliorganisatsiooni liikmeid (s.t. noori) ja meesõpetajate hulka, siis tuleb sealse noore pedagoogiga juttu ajades päevakorda üsna loomulik pärimine: „Miks oled just siin?“

Hannes Jaanimäe: „Ega ma siis niisama, hea õnne peale, ei sattunud. Minu eelkäija, Kaarel Einpalu, kes noortele kadrinlastele kümmekond aastat Newtoni seadusi ja kõike muud, mis füüsika programmi sisse käib, selgitas, spetsialiseerus autoõpetajaks. Enne ameti vahetamist käis ta aga kõrgkoolis mantlipärija asjus maad kuulamas. TRÜ-st võttis sõelale teiste hulgas minugi.“

Tallinnas - Tartus poleks noore füüsikaõpetajaga elamispinnast juttugi tehtud. Mida pole, seda ei pakuta. Direktor Otto Amer andis mulle ja mu perele hakatuseks elamispinna vanemas majas. Näitas aga kätte koה, kuhu kerkib uus elamu, ja andis mõista, et kui vaid ise tööga tõestan, et õige mees olen, saab minugi järgmine kodu tolles majas olema. Mul pole põhjust oma direktori sõnades kahelda, sest tema jutt on alati olnud mehejutt.“

Erika Reinik (*Saaren*): „ Kui minu suunamine oli – sellest on nüüd juba viis aastat möödas – muretsesin ka kõigepealt elamistingimuste pärast. Kadrinas sain toa ja köögi. Vanemas majas küll, aga ikkagi päris oma kodu.

Kui siia tulin, kartsin, et äkki ei kohane. Siin võeti mind kui noort vene keele õpetajat küll väga kenasti ja sõbralikult vastu.

Nõnda möödus suunamisaeg. Jäin edasi. Kuhu peaksin igatsema, kui Kadrinaski on elu huvitav. Noori pedagooge on vahepeal kõvasti juurde tulnud. Korraldame igasuguseid üritusi. Sporti saab teha niipalju, kui süda lustib. Kooli ja asutuste bussidega sõidame Tamsallu ujuma. Vainupeal on kooli puhkebaas.“

Noored õpetajad pajatavad veel:

„Kadrinas pole noorel pedagoogil küll õigust viriseda, et näe, mulle pole antud tingimusi. On, kus elada, on, kus vaba aega sihipäraselt kasutada.

EPT spordihoone on soovijaile alati avatud. Kadrinas saab teha rahvatantsu, käia võimlemas, teha näitemängu, tegelda muusikaga. Meil on vabariigi tasemel kangeid võrkpallureid: kehalise kasvatuse õpetaja Arvo Pani, noor keemik Ursula Palts, klassivälise töö organisator Rutt Kuusemäe.

Me polegi püüdnud ranget jutti vedada, et siinmaal on noored õpetajad ja sealmaal kõik muud. Vanemad pedagoogid pole ju meile iialgi halvustavalt kohta kätte näidanud. Saame abi küll metoodiliste materjalide ja õppevahendite osas, küll sajas muus piasjas. Noore õpetaja tööd kergendab seegi, et koolis on õppematerjalide paljundamisvõimalus.“

Kooli esimene,
peaaegu toasuurune
paljundusaparaat

Kadrina Keskkooli direktor, Eesti NSV teeneline õpetaja OTTO AMER andis oma noorele kaadrile tugevasti positiivse üldhinnangu.

„Hindan algaja pedagoogi juures eelkõige tahet ja kohusetunnet. See on loomulik, et kogemuste najal targemaks saadakse. Kes väga püüab, sellest saab ka asja. Mõne noore inimese kohta pean küll tunnistama, et ta on kohe päris esimestest päevadest väga hästi toime tulnud. Teiste seas nimetan füüsikuid Karl Meost ja Hannes Jaanimäed. Jaanimäe pani käima fotoringi, paarkümmend poissi leidsid endale nüüd kasuliku ja huvitava klassivälise tegevuse. Karl Meosest sai täiendust meie õpetajate orkester (mis on absoluutvääringus kõrgetasemeline)“.

Direktor tunnistas, et kaadriküsimused on järgmiseks õppeaastaks enam-vähem otsustatud. Õpetajate orkestri jutu jätkuks rääkis ta konservatooriumimehest Tõnu Taremaast, kes oli Kadrinas praktilal ning kellest on alust loota head muusikaõpetajat.

Kadrina koolis töötab ka nn. omakasvatatud pedagooge. Mariza Lillepea oli malevanõukogu esimehena pionierielu eestvedaja, õpib praegu TRÜ-s kaugõppes ajalugu. Temast oodatakse pionierijuhi töö jätkajat.

(Vahemärkusena olgu öeldud, et nn omakasvatatud pedagooge on Kadrinas praegugi palju. 2013/2014. õppeaastal – 15)

Otto Amer: „Rutt Kuusemäed ei oskagi kohe noore õpetajana võtta. Ta on ju kooli juhtkonna liige. Tulime, muide, Kadrina kooli täpselt ühel päeval. See oli 1. september 1963. Minust sai direktor, Rutist esimese klassi õpilane. Nüüd, kus Rutt Kuusemäe on Tpedl läbi teinud ja kolm aastat Tapa 1. Keskkoolis kehalise kasvatuse õpetajana töötanud, jõudis ta ringiga meile tagasi. Kutsusime. Oma uues ametis ei võtnud ta mitte päevagi hoogu. Saavutas kohe õpilasorganisatsioonidega hea kontakti. Tegelikult asetus Rutt Kuusemäe vägagi delikaatsesse situatsiooni – tema ülesanne on ju nüüd juhendada oma endisi õpetajaid. Ta on selle pähkli puremisega väga kenasti toime tulnud.

Kadrina kooli „juhtivad“ persoonid Ott, Rutt ja Kutt

Ott – Otto Amer, direktor

Rutt – Rutt Kuusemäe, klassivälise töö organisator

Kutt – Kustav Mägi, remondimeister

Head tööd saab inimeselt ikka siis nõuda, kui talle selleks vähemasti minimaalsed võimalused on kätte antud. Meie koolil ei oleks sugugi nii kerge endale töökat ning võimekat kaadrit leida, kui kooli mured poleks ka Kadrina EPT mured. Selles asutuses mõeldakse tunduvalt kaugemale kui oma siseprobleemidele. EPT hoolitseb noore kadrinlase eest lasteaiast peale. Meie juurdeehitis, pedagoogide korterid ... Kasvab kool, kasvab alev, kasvab EPT-gi. Mõnelgi pool on – tänu kooli kahanemisele ja lõpuks kadumisele – teistpidi läinud“.

Tubli õpetaja annab heades õpetamistingimustes õpilastele tugeva ning püsiva teadmistepagasi. Nii see ju peabki olema. Sinnapoole püüdlemisel on Kadrina koolil mitmete omalaadsete ees tükk edumaad. Ent elu läheb omasoodu ja annab koolilegi üha uusi ja uusi ülesandeid. Järjest enam räägime vastutustundest. Seda ei tohi õpilaselt ära võtta ka üldise ja kohustusliku keskhariduse ajajärgul. Järjest enam muutub kool eeskätt mitte õppe-, vaid kasvatusasutuseks.

Otto Amer: „Meie töö pole mõttetu, vaid lõppematu. Käib ringiratast.“

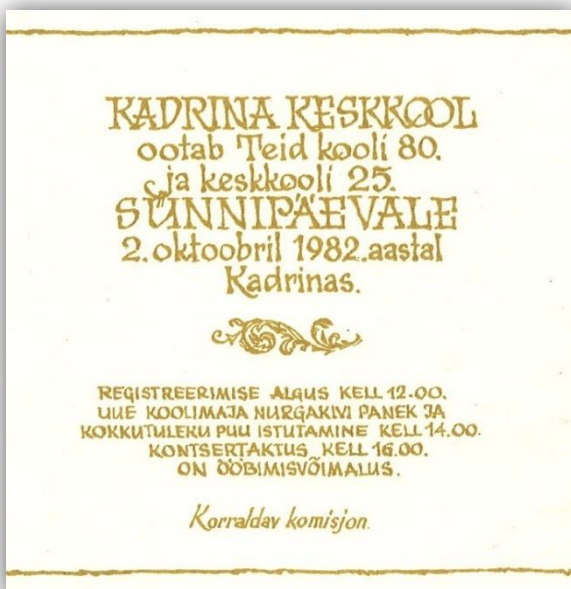
Kell helises taas tundi. Staažikad ja algajad pedagoogid käisid läbi mugavast õpetajate toast, uurisid teadaandeid, vahetasid päevikuid. Metoodiliste juhendite kapil on soovitus:

*„Kui valmistud tunniks,
mõtle,
kas see on anuma
täitmine
või tungla
lätmine!“*

Kool kasvas ja kaheksakümnendatel aastatel tekkis vajadus uute ning suuremate ruumide järele. Ja siis arenes EPT direktori Enno Põllu (paremal) ja Otto Ameri vahel koostöö. Ehk nagu Amer ise ütles: „Kaheksakümnendate aastate alguses olime me nagu paarishärjad“. Amer kooli poolt tellijana ja Põllu EPT poolt ehitajana – nii hakkasid koolile kerkima uued juurdeehitused.

1982. aastal tähistati kooli 80. sünnipäeva.

Tähtsündmuseks sellel kokkutulekul oli koolimaja juurdeehituse nurgakivi panek.

VEERANDSADA AASTAT KESKKOOLI KADRINAS

Direktori pöördumine kokkutulnute poole 2. oktoobril 1982. aastal ilmunud voldikus

Aasta 1957 oli tähelepanuväärne vabariigi koolielus: sel aastal muudeti hulgaliselt suuremaid 7-klassilisi koole keskkoolideks. Meie rajoonis loodi keskkoolid Rakkes, Tamsalus, Viru-Jaagupis, keskkooliks muudeti ka senine Kadrina 7-klassiline Kool. Koolis õppis siis 350 õpilast ja töötas 24 õpetajat, kooli juhtis tuntud koolimees, hilisem Eesti NSV teeneline õpetaja Elmar Kanter. Keskkool alustas kohe täisverelist elu, esimesed keskkooliklassid täitusid hästi. Tootmisõppe erialadena omandati loomakasvataja, õde-perenaise ja mehhanisaatori kutse. Kooli uhkuseks jääb tema esimene lend (klassijuhataja Ado Raik), kes peale kooli lõpetamist 1961. aastal läks aja nõudel kollektiivselt tööle põllumajandusse, tollal kõige raskemasse tööloiku. Peamiseks raskuseks noore keskkooli ees oli ruumipuudus. Kohaliku algatuse korras alustati 1959. aastal juurdeehitust, esialgu ühiskondliku tööna, hiljem võeti objekt ehitusorganisatsiooni plaani. Maja valmis 1962. aastal, suurt tööd tegi selleks tollaegne direktor Kaljo Lomp.

Keskkooli senist arengut võib tinglikult jaotada kolme etappi. Esimesed viis aastat olid kujunemise ja sirgumise ajaks, aluse loomiseks järgnevale tegevusele. Kooliga käidi tutvumas lähedalt ja kaugelt.

Järgmist aastakümnet võib lugeda teiseks etapiks. See oli vastuoluline aeg. Kadrinale tervikuna, sealhulgas keskkoolile mõjus negatiivselt rajoonide reorganiseerimine, mille tulemusena osa ettevõtteid likvideeriti ja kärbiti. Aktiivsem elu algas uuesti aastakümne teisel poolel. Koos ümbruskonnaga kasvas kool. Sellesse aega ulatuvad kooli suuremad ettevõtmised. 1970. aastal valmis puhkebaas Vainupeal, 1972. aastal staadion koos mänguväljakute ja staadionimajakesega, hiljem garaažid. Oma töömahukuselt oli staadion suuremaid vabariigis. Vabariiklikul ülevaatusel tunnistati see teise koha vääriliseks. Samal ajal viidi põhiliselt lõpule ainekabinettide rajamine. Rõõm on märkida, et kabinetide ülevaatusel rajoonile antud neljast vabariigi parima kabineti nimetusest tuli kolm meie kooli: matemaatika (E. Sakk, M. Umbaed), eesti keel (M. Amer) ja algklassid (K. Raik). Laiendati materiaalselt baasi polütehniliseks õpetuseks. Kõik need tööd tehti peamiselt õpilaste ja õpetajate

poolt. Samal ajal loodi sõprusfestivalide traditsioon, kinnistus edukas esinemine komsomoli- ja pioneerikokkutulekuil.

Viimasel aastakümnel võime täiel määral kasutada seniste tegemiste vilja. Õppeprotsessi kaasaegsem materiaalne baas, paremad tingimused klassiväliseks tegevuseks on viinud kooli sammu võrra edasi. Edukalt on esinetud rajoonis ja vabariigis olümpiaadidel ning kutsevõistlustel (eesti keel, kirjandus, vene keel, autoasjandus), elavnesid sporditöö ja eriti taidlus. Heade tulemustega on pidevalt esindanud rajooni vabariiklikel kokkutulekuil komsomoli- ja pioneerikoondrühmad, sõjalis-sportliku mängu „Kotkapoeg“ võistkond. Vabariiklikel näitagitatsiooni ülevaatustel on kool kahel korral tulnud võitjaks. Kooli raamatukogu on Valve Oleski töö tulemusena kolmel korral tulnud üleliidulise ülevaatuse võitjaks, tema noored raamatusõbrad kuuluvad vabariigi paremikku. Viimasest laulu- ja tantsupeost võttis osa kolm B-kategooria koori (Rein Inno) ja kolm rahvatantsurühma, töötab estraadiorkester, taasalustasid tööd muusikaklass, puhkpilli- ja plokkflöödiorkestrid. Spordialadest viljeleme suusatamist, kergejõustikku, klassikalist maadlust ja võrkpalli. Tõeliseks õpilaskollektiivi juhiks on kujunenud komsomolikomitee.

Nende tulemuste taga on kogu pedagoogilise kollektiivi tubli töö ning meie šeffide igapäevane hool ja abi, kellest tahaks kõigepealt nimetada Kadrina EPT ja „Kalevipoja“ kolhoosi kollektiive. Möödunud aastast alates on meil veel üks meeldiv ja kasulik šefluspartner – ajakiri „Noorus“.

Aeg läheb, kool kasvab. Ka praegused ruumid on jäänud juba kitsaks. Täna võime aga tulevikku vaadata julgel pilgul. Uue osa ehitamine on käsil, paari aasta pärast valmib selle esimene järk, seejärel teine. Ehitusmured võttis enda kanda meie šeff ja naaber Kadrina EPT. Suur tänu!

Kollektiivi jõud on suunatud õpilaste komplekssele kasvatamisele. Oleme veendunud, et meie edaspidine tegevus kujuneb tegude- ja saavutusterohkemaks, et iga lõpetaja võiks uhkustundega öelda: ma õppisin Kadrina Keskkoolis.

OTTO AMER
direktor

1984. aastal valmis kooli teine juurdeehitus – suur ja kaasaegne õppekorpus, kus on 35 ainekabinetti, söökla, garderoobid, keldrikorrusel kergejõustikumaneerž 60-meetrise jooksurajaga.

Kool hakkas töötama ühes vahetuses, peaaegu iga aineõpetaja sai oma ainekabineti ja tööruumi. Kooli tulid 6-aastased, avati tasandusklassid.

Kooli uus
peasissekäik

Õpetaja Milvi Ameri
eesti keele kabinet

Söökla tervet seinat kattes kaunis maakoolile iseloomulik pannoo.

Nõupidamine kooli metoodikakabinetis

Õpetajad 1984. a sügisel

1985. aastal sõlmiti šeflus- ja koostööleping kolme asutuse – Kadrina Rajoonidevahelise Põllumajandustehnika Tootmiskoondise, Kadrina Keskkooli ja Eesti NSV TA Ajaloo Instituudi – vahel.

Asutuste juhid (vasakult) Enno Põllu, Otto Amer ja Raimo Pullat lepingu allkirjastamisel Kadrina koolis

1985. aastal rajati Kadrina Keskkooli ruumidesse Kadrina EPT arvutuskeskus.

1987. aasta sügisest hakkasid toimuma arvutitunnid õpilastele.

1987. a valmis aulakompleks, mille saal koos ringrõduga mahutab 400 kohta.

Kui seisad laval ja näed vastasseinas rõdu, siis see loob mõnusa tunde.
Oma kool!

Hetk keskkooli 28. lennu lõpuaktusest 1988. aasta kevadel

Sellises uhkes aulas lõpetamise au sai osaks esmakordselt alles 28. lennule. Seni täitis aula funktsiooni võimla.

1987/88. õppeaastal õppis koolis 950 õpilast. Tarkust jagas neile 82 õpetajat. Suhteliselt palju oli meesõpetajaid.

Õpetajad 1987/88. õppeaastal

Suursugune fuajee aulamaja teisel korrusel

Videosaal, mis asub keldrikorrusel

Kadrina rahvas meenutab siiani sügava lugupidamisega Kadrina EPT juhina töötanud Enno Põllut, kelle abil ja toetusel kooli juurdeehitused kerkisid. Valmis uus internaadihoone, kus asusid ka õpetajate korterid ja kooli hotellitoad.

1988. aasta märtsikuus toimus kooli 85. aastapäeva tähistamine. Traditsiooniliselt oleks see pidanud olema pool aastat varem, kuid soov pidutseda uues vastvalminud aulas tõi väikese viivituse.

KADRINA KESKKOOL	
Lp _____	<p>OOTAB TEID KOOLI 85. JA KESKKOOLI 30. AASTAPÄEVALE 12. MÄRTSIL 1988 KADRINAS</p> <p>REGISTREERIMISE ALGUS KELL 12</p> <p>UUE KOOLIMAJAGA TUTVUMINE JA NÄITUSE KÜLASTAMINE.</p> <p>MÄLESTUSMIITING JA KOKKUTULEKU TAMME ISTUTAMINE KELL 14</p> <p>KONTSERTAKTUS AULAS KELL 16</p> <p>ON ÖÖBIMISVÕIMALUS</p> <p style="text-align: right;">Korraldav komisjon</p>

KADRINA KOOLI AUPÄEV

Punane Täht, 22. märts 1988, katkend artiklist

Kooli 85. ja keskkooli 30. aastapäeva tähistas meie rajooni üks tuntumaid koole – Kadrina Keskkool.

Pidustuste ajal said kokku nii kunagised Kadrina kihelkonnakooli, algkooli, 7-kl. kooli, keskkooli kui ka neis ruumides õppinud õhtu- ja kaugõppekeskkooli õpilased. Traditsiooni kohaselt tullaksegi arvukamalt kokku vaid iga viie aasta tagant. Seekordne kokkusaamine oli üks huvitavamaid ja meeldejäävamaid. Koolipere tegi aastapäevaks valmistumisel kõik, et küllatunud jääksid kokkutulekuga rahule ning leiaksid eest puhta, heas korras, üha kasvanud õppeasutuse. Ja kasvanud on kool tõesti – nii õpilaste arvu kui ka ruumide poolest. Praegu on 36 klassikomplekti 940 õpilase ja 82 õpetajaga.

Aastapäevapidustused algasid reedel, 11. märtsil, kui uues aulasse avatud õpilaskonverentsil saadi ülevaade kooli ajaloo kohta ning kuulati endiste õpilaste Valter Veeborni ja Sulev Suurkaevu vahetuid muljeid.

Laupäeval, 12. märtsil esinesid klassides vilistlased. Direktor Otto Amer nimetas seda „põlvkondade sidemeks“ ning pidas vajalikuks kasutada sellist vormi igal õppeaastal. Tundide lõppedes läks koolipere Kadrina esimese koolimaja juurde, millele asetati mälestustahvel. Kadrina koolis kõige kauem, juba 37 aastat töötanud ajalooõpetaja Elvi Gostsõllo oli seal auväärseim esineja.

Hakkasid saabuma vilistlased, külalised lähedalt ja kaugelt. Oli kohtumisi endiste koolikaaslastega aastate tagant, äratundmisrõõmu, uudistamist ja ka imestamist tohutult muutunud ja ka kasvanud koolimaja üle. Kõige uuema õppehoone esimesel korrusel olid stendid ja väljapanek kooli ajaloo kohta, oli avatud õpilastööde näitus.

Nagu alati, istutati ka seekord kooli juurde aastapäeva tähistamiseks tamm – nüüd juba viies.

Ja siis koguneti uude aulasse aktusele. Hümnid, kooli lipu sissetoomine, vilistlasnõukogu esimehe sm. Kalamäe avasõnad.

Sõna saab direktor: „Kadrina kooli algusaastad ulatuvad XVII sajandisse. On vaja veel andmeid ja tõestusi õppeasutuse järjepidevuse kohta, et tähistada siis Kadrina kooli 300. aastapäeva.“ Direktor meenutab ajalugu ja koolijuhte, räägib kooli tänasest päevast ja tulevikuplaanidest. Kadrina EPT abil jätkub kooli väljaehitamine, et asuda ellu viima Kadrina koolikatset – mitme koolisüsteemi koondamist ühte kooli. Juba sel aastal ehitatakse ühiselamu, alustatakse õppetöökodade ja kabinetide rajamist, järge ootab spordikompleks. Direktor nimetab kooli kullafondiks kauaaegset raamatukogutöötajat Valve Oleskit, kes teab koolist kõike ning pani välja näituse kooli ajaloost, kelle tööga on raamatukogu tulnud kolmel korral üleliidulise võistluse võitjaks ning kelle ümber on alati lapsed. Direktor nimetab silmapaistvaid lõpetanuid ning märgib, et me ei pea teadma üksnes ajalugu, vaid peame seda tänaste päevade tegudega edasi kirjutama. Mälestatakse vahepeelsel ajal lahkunud vilistlasi ja õpetajaid.

Eesti NSV haridusministri esimene asetäitja F. Oper annab direktorile, Eesti NSV teenelisele õpetajale Otto Amerile üle Haridusministeeriumi teeneteplaadi, koolile aga eraldab ministeerium arvutiklassi sisustuse. Haridusosakonna juhataja M. Piirimaa märgib, et meie koole on hinnatud mitmesuguste näitajate järgi: küll õppeedukuse protsendi, küll ürituste arvu ja muu järgi. Nüüd hindame kooli selle järgi, milliseid lõpetajaid see annab ja kas need lisavad teri meie rahva varasalve. M. Piirimaa annab koolile üle haridusosakonna aukirja ning aukirjad ka tublimatele õpetajatele. Kooli šefi, Eesti NSV TA Ajaloo Instituudi direktor, ajaloodoktor R. Pullat lubab kaasa aidata Kadrina Keskkooli kaugel mineviku valgete laikude kustutamisele. Kooli šeffettevõtte Kadrina EPT juhataja E. Põllu räägib edasistest ehitusplaanidest ning lisab: „Oleme optimistid. Kui loodame ja väga tahame, saame kõik ka tehtud.“ Õnnitlevad asutuste esindajad, eri põlvkondade vilistlased.

Järgneb õpilaste, vilistlaste ja õpetajate kontsert. Esmakordselt esineb õpetajate segakoor muusikaõpetaja Rein Inno juhatusel. Lõpuloos, R. Pätsi „Ühte laulu tahaks laulda“ laulmiseks ühinevad nii praegused õpilased, õpetajad kui ka arvukalt vilistlasi.

Oli meeldejääv meenutuste ja kokkusaamiste päev, mis näitas, et tänane Kadrina kool püüab käia ajaga sammu, tunnetab oma nüüdismisiooni ning tahab anda oma kasvandikele parima.

1988. aasta

Väljavõte Õpetajate Lehest:

Juulis 1988 moodustati üldhariduskoolide direktorite nõukogu, mille esimeheks valiti **Otto Amer** Kadrina Keskkoolist. Otto Amer komplekteeriti kohe tollase riikliku hariduskomitee kolleegiumi koosseisu ja ühtegi üldhariduskooli puudutavat otsust ei võetud vastu O. Ameri nõusolekuta; talle oli antud nendes küsimustes vetoõigus.

Tuleb tõdeda, et Eesti üldhariduskoolide direktorite nõukogu suhteliselt lühiajaline töö oli väga viljakas eelkõige tänu nõukogu esimehele Otto Amerile, tema heale oskusele kolleege tööle rakendada, neid positiivselt meelestada ja samas tulemuslikult suhelda haridusministeeriumi töötajate ja ka üldsusega. Otto Amer oli ka Eesti Koolijuhtide Ühenduse nime ja selle põhikirja peamiseks autoriks.

Hiljem nimetati Otto Amer Eesti Koolijuhtide Ühenduse auliikmeks.

Kaheksakümnendate aastate lõpus hakkas Kadrina Keskkool juurutama õppetöös haruharidust.

KAS MAAKOOL LINNAKOOLIGA SAMAVÄÄRSEKS?

Viru Sõna, märts 1989, Helgi Pajo, katkendeid artiklist

OTTO AMER:

„Haruharidus ei ole uus nähtus Eesti koolis. Juba Eesti Vabariigi aegne kool oli diferentseeritud.

Meie, koolmeistrid, oleme seda ju kogu aja tahtnud. Oleme aastakümneid sellest rääkinud. Tõsi küll, ainult kuluaarides. Need jutud, mis tribüünile jõudsid, said alati tugeva vastulöögi. See oleks nagu õõnestanud nõukogude kooli alustugesid. Meil ju ühtne polütehniline töökeskkool.

Tegelikult olid juba kujunenud elitaarkoolid, s.t. süvaõpetusega koolid ja klassid. Viimased mahtusid vaid linnadesse. Kannatajaks pooleks jäid muidugi tavakoolid. Jäi kogu maakool.

Uutmine tõi midagi ka kooliliikumisse. Võimalikuks sai diferentseeritud õpetamine. Demokratiseerimine andis meile mängumaa, mille piires võisime teha teatud käike, toimida oma vajaduste kohaselt. Diferentseerimisel nähti esialgu nelja põhiharu: reaalinete tsükkel, humanitaarharu, loodusteaduslik tsükkel ja majandustehniline haru.

Haruhariduse neli tsüklit – see on lahendus ikkagi suurtele koolidele. Kui on neli haru, siis peaks kümnendast alates ka neli paralleelklassi olema. Iga tsükli tarvis üks klass, eeldades, et õpilaste huvid ja võimed võiksid nende vahel üldjoontes võrdselt jaguneda.

Meie ette kerkiski kohe küsimus: kuidas olla?

Õpilaste arv nelja paralleelklassi luua ei võimaldanud. Haruharidusest loobuda aga enam kuidagi ei saa – kaotame oma konkurentsivõime. Peame lõpuks ka maalapsele andma linnakooliga ekvivalentsed arenguvõimalused. Kui me seda ei tee, sureb maa intellektuaalselt välja. Seda ei saa lubada, on ju maakoolil täita oma missioon. Sellest lähtusimegi.

Lähtusime ka väga rangest vabatahtlikkusest. Vähe sellest: et mitte lüüa uksi kinni õpilase ees, kes veel ei tea, mida valida, jätsime talle ühest rühmast teise ülemineku võimaluse kogu kümnenda kooliaasta jooksul.

Meie seisukorra tegi raskemaks veel see, et Kadrina kool on võõrkeelte süvakool. Kuidas siis neli keskkooliharuharut + süvaõpet (eriti andekaile) ja kõik sellega seotud nüansid kahte paralleelklassi ära mahutada?

Tuli minna niisugusele teele, mis peakski hariduse korraldamise tegelik alus olema. Tuli moodustada hulk väikseid rühmi, et avada ukсед mitmesugusteks arenguvõimalusteks. Meie eesmärk ei pea olema mitte hariduse miinimum, peame optimumi poole püüdlema.

Moodustasime kümnendas klassis kaks paralleeli: a-klass on majandus-tehniline haru, mille programm vastab enam-vähem üldharu programmile.

Diferentseerimine peaks praegu maha võtma just selle üleliigse, mis koolirõõmu kaotas ning õppimisest vastumeelse sunduse tegi. Profiilainetes tuleks aga õppimisele pihta panna.“

Kokkuvõtteks:

Seljataga on alles esimese õppeasta kaks trimestrit. Suuri järeltusi on vara teha. Küllap on õige, et halvemaks haruharidus praegust kooli ei tee. Isegi sel juhul mitte, kui terve klassitais õpilasi (peenemalt diferentseerimata) saab mõnd ainet vähem ja teist rohkem. Ka siis, kui kool astub kas või ainult ühe sammu edasi, on see ikkagi edu. Haruharidus on eluliselt vajalik. Diferentseerimine laseb koolipinget järele, võimaldab maakoolil anda linnakooliga samaväärset haridust.

1989. aastal loodi Kadrina Kunstidekool, mille asukohaks sai aulakompleks. Kunstidekooli asutamise idee autor ja toetaja oli keskkooli direktor Otto Amer.

Kunstidekooli direktorina töötab Eve Vunk.

1989. aastal alustati Läänemere Projekti raames koostööd *Jakobsberg Gymnasiumiga* Rootsist ja *Haukivuori Lukioga* Soomest.

Projekti Kadrina-poolne hing oli kooli bioloogiaõpetaja, väsimatu Siret Pung.

1991. aastal alustati õpilasgruppide vahetust Saksamaaga. Meie sõpruskooliks on *Heinrich-Heine-Schule* Heikendorfist.

Üheksakümnendatel aastatel oli keskkoolis mitu õppesuunda ja mõeldud ka õpilastele, kes vajasisid individuaalset õpet.

Eriti seisis Otto Amer ka selle eest, et kõik lapsed saaksid hariduse kätte kodukoolis.

1994. aasta sügisel alustaski gümnaasiumiklassi kõrval õpinguid kutseõppeklass, et edendada maaharidust ja mitmekesistada maanoorte õppimisvõimalusi. Vastavad klassiruumid rajati EPT peahoonesse. Kadrina Keskkool muutus sisuliselt integreeritud kooliks. Kutseõppeklassi lõpetas aga ainult üks klass 37. lennu koosseisus.

Praegu on gümnaasiumiklass õpilasvalikutega. Iga õpilane osaleb aktiivselt oma õppekava koostamisel valikainete piires.

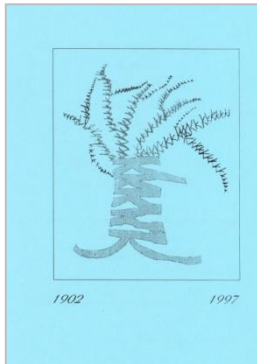
Samal aastal alustati tervet Virumaad hõlmavate adaptatsioonikursustega, mis peavad aitama teisest rahvusest õpetajatel ja õpilastel eesti keelega kohaneda.

1994. aastal toimus tähtis sündmus Eesti kultuurielus – Kadrina kooli juures avati meie kaunile emakeelele ausammas SÕNA SEOB.

Avasõna lausus Eesti tähtsate ürituste avasõnade veteran Mikk Mikiver.

1997. aastal tähistasime kooli 95. ja keskkooli 40. aastapäeva, mis jäi Otto Amerile viimaseks kokkusaamiseks vilistlasperega.

*Kadriina Keskkool ootab Teid
kooli 95. ja keskkooli 40.
aastapäevale
4. oktoobril 1997 Kadriinas.*

*Registreerimise algus kell 12
Kontsertaktus aulas kell 16*

Korraldab komisjon

04. oktoobri ürituste kava

- 10.00 näituste avamine
kooli ruumides
- 12.00 spordivõistlused EPT-s,
mälumäng - koolis
- 14.00 kohtumine kooli juhtkonnaga -
metoodikas
- 14.40 puu istutamine kooli parki
- 15.00 lillede viimine endiste õpetajate
haudadele Kadriina kalmistul
- 16.00 kontsertaktus aulas
- 18.00 jätkub peomeeleolu

Staažikamad õpetajad said direktorilt meenena emakeele-ausamba mudeli.

**Otto Ameri pöördumine kooli kokkutulekust osavõtjate poole 1997. a
almanahhis JUURED JA VÕRSED II**

Viis aastat on möödunud kiiresti ja tavakohaselt saame jälle kokku oma koolis – vilistlased, endised ja nüüdsed õpetajad.

Tänane kokkutulek on järjekorras seitsmes, tähistame kooli 95. ja keskkooli 40. aastapäeva. Seekordsed numbrid ei ole ümmargused, kuid kaks järgmist tähtpäeva on kooli 100. ja keskkooli 50. aastapäev, mõlemad on olulised tähised ühe kooli arenguteel.

Ühte aastaarvu tahaks veel nimetada – 1698. Arhiivi andmeil on nimetatud sel aastal kooli olemasolu Kadrinas. Seega, järgmisel aastal möödub 300 aastat koolihariduse algusest Kadrinas.

Pilguheit aastate taha kinnitab, et need olid tööga täidetud sisukad aastad. Tänu ja tunnustus kõigile teile, kes tahtsid teha ja tegid, kes ise kujundasid kooli palet. Sirvides lendude nimekirju meenub niivõrd palju säravaid isiksusi, et on võimatu esile tuua vaid mõnd nime. Rikas on olnud meie kool inimeste poolest!

Tänane päev koolis kulgeb oma tavalist rada. On mitmeid õnnestumisi, vahel sekka ka ebaõnne. Hariduselus on pöördelised ajad ja me püüame nendega sammu pidada. Otsime, katsetame, vahel leiame midagi head ja püüame seda ellu viia.

Esmakordselt tegime käesoleval aastal riigieksameid ja tulime nendega hästi toime, olime edukad ka kõrgkoolide konkursis.

Soovin kõigile kokkutulijaile suurt kohtumisrõõmu, et ikka oleks soov külastada oma vana kooli.

Edu ja õnne teile!

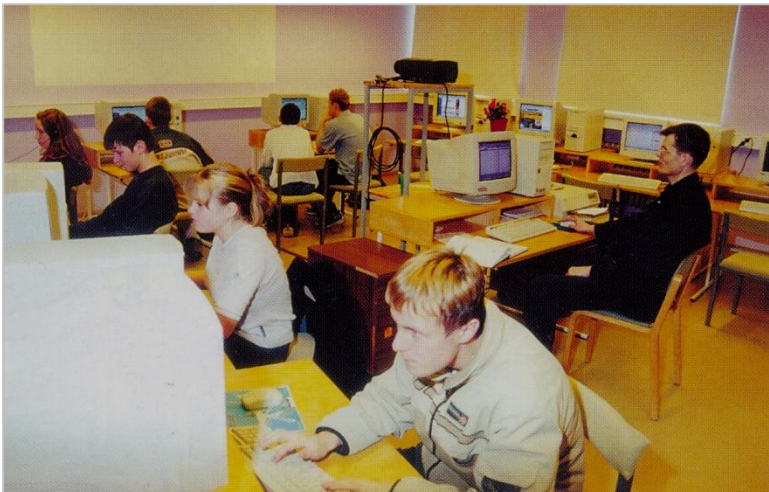
Otto Amer
direktor

1998. aasta kevadel otsustas Eesti Ühispank toetada Eesti keskkooli infotehnoloogia hankimisel. Et Kadrina Keskkooli 37. lend saavutas nii riigieksamite tulemuste kui ka kõrgkoolidesse sisseastumise protsendi poolest parima tulemuse Lääne-Virumaal, siis sponsoreeris Ühispank kooli 80 000 Eesti krooni suuruse rahatšekiga. Selle summaga pandi alus Kadrina Keskkooli lokaalse arvutivõrgu väljaehitamisele.

Koolimaja A-korpuses avati 3 arvutiklassi ja multimeedia-videoklass, mis pakub häid võimalusi õppetundide rikastamiseks visuaalse ja teabematerjaliga, illustatsioonide ja muusikaga.

Multimeediaklass

Arvutiklass

1999. aasta talvel sai Kadrina Keskkool interneti püsiühenduse.

37. lend, kelle tubli töö tulemusena premeeris Ühispank kooli 80 000 Eesti krooni suuruse rahatšekiga

1999. aasta 23. septembril toimus kooli videosaalis direktori õnnitlemine tema 65. sünnipäeval.

Õnnitlused direksioonilt

2000. aasta

ÜHE KOOLI EHITAMISEKS KULUB VAID ÜKS INIMELU

Eesti Päevaleht, 12. veebruar 2000, Rein Sikk, katkend artiklist

„Olen Kadrina keskkoolile kogu oma elu andnud,“ ütleb Siberi Uus-Petseri küla koolimajas kooliõpetajate peres sündinud ja koolimajades elanud koolijuht Otto Amer.

Kui Amer 1963. aastal Kadrinasse koolijuhiks tuli, tõusid haridusasutuse pea kohale likvideerimispilved. Keegi kõrgel arvas, et keskkooli pole Kadrinasse vaja. „Kui keskkool oleks suletud, poleks Kadrinas pooltki tänasest intelligentsist,“ leiab Amer.

„Kõik nimekad koolid on ühe mehe koolid ja elutööd,“ väidab Amer, kes ei saa aru teooriast, et tippjuht peab paari aasta tagant ametit vahetama. Kadrina kooli edendades elas ta ise 17 aastat koolimajas. „Alles siis, kui kõigil õpetajatel olid korterid olemas, tuli minu järjekord,“ nendib ta.

Täna asub Kadrinas Ameri juhitud 965 õpilasega Eesti suurim maakool. Oma pindalalt on Kadrina kool riigi suurim üldhariduslik õppeasutus.

Amer nendib, kostab ja tõdeb väga vaikselt, mõtlikult, aeglaselt. Just Ameri juttude pikad pausid ja vaikne häälekõma on see, mis paneb suurimagi marakrati vaikselt hirmus tema ees läbi põranda vajuma.

Ameri kreedoks oli rajada kool, mitte teeninduskombinaat. „Valla kool peab õpetama kõiki siinseid lapsi," ütleb Amer. „Kadrina lapsel peavad olema samad võimalused mis Tallinnas, sest muidu läheb ta siit ära," kostab koolipapa.

Kooli nimel on Amer läinud läbi halli kivi ja punase põrgu, toonud Kadrinasse uusi rahalaevu, õpetajaid, haridusprojekte.

Amer leidis partneri Kadrina EPT juhataja Enno Põllu näol ja pani ripakil olnud raha maaharidust teenima. „Aga meie kutseõpetuse klasside raha eest, mis Moskvast tuli, ehitati valmis hoopis Rakvere puhastusseadmed," on Amer veel praegugi pahane. Kuigi tegelikult on ta üpris rahul. Nii oma kooliga kui sellega, et teda tähele pandi.

*

Avaldatud Riigi Teatajas 2. veebruaril 2000. a (väljavõte)

Seoses iseseisvuspäevaga ja Eesti riigile osutatud teenete tunnustamiseks annan riiklikud autasud järgmiselt:

...

IV klassi Valgetäht
Otto Amer – õpetaja

...

Alus: Eesti Vabariigi põhiseaduse § 78 p. 15,
teenetemärkide seaduse § 9.

Lennart Meri

...

EESTI TÄNAB 2000

Teine loend:

2000. a. Aasta Õpetaja tiitli pälvis Otto Amer, Kadrina Keskkooli direktor alates aastast 1963, integreeritud koolitüübi ellurakendaja, Eesti Koolijuhtide Ühenduse asutajaliige.

**Vabariigi President Lennart Meri Eesti Vabariigi ordenite üleandmisel Kadriorus
23. veebruaril 2000**

Lugupeetavad teenetemärkide kavalerid!
Austatud külalised!

Üks päev enne Eesti Vabariigi aastapäeva on mul au ja rõõm anda tavakohaselt üle Eesti Vabariigi autasud. See on pidulik hetk. Pidulikuks ja tähendusrikkaks teevad selle hetke teie elulood. Lubage mul öelda, et tegelikult on see üks ja sama elulugu, ühine teie kõigi jaoks. Selle eluloo põhijoonteks on ustavus Eestile, visa ja järjekindel tegutsemine oma rahva hüveks, kõrged eetilised hoiakud. Kõik te olete inimesed, kelle poole on alati vaadatud austuse ja lugupidamisega, nõu ja tuge otsides, eeskujust õppides. Isegi aastatel, kui seda, mida te tegite, peeti võimu poolt kui mitte karistuse, siis igal juhul maha-vaikimise vääriliseks. Aga need ei olnud Eesti võimud ja meil on hea meel mäletada, et enamik meie rahvast teadis teie nimesid ja pidas teid meeles.

See teie üks ja ühine elulugu hargneb paljudeks erinevateks lugudeks.

...

Siin on õpetaja **Otto Amer** ja pedagoogikateadlane Inge Unt – inimesed, kellele oleme tänu võlgu selle eest, et meie uued põlvkonnad on teotahtelised ja edasipüüdlikud, võimekad ja konkurentsivõimelised. Maa sool, nii on öeldud õpetajate kohta juba ammu ajast saadik.

...

Soovin teile kõigile õnne autasu puhul, õnnitlen Eesti Vabariigi 82. aastapäeva puhul ja soovin palju edu edaspidiseks.

Kõigile teile tahan öelda:
Eesti tänab teid.

2000. aasta kevadel andis direktor Otto Amer lõputunnistused abiturientidele viimast korda.

Lõputunnistuse saab Tanel Tarkmees, kes lõpetas hõbemedaliga

Õppealajuhataja Ingrid Vaikmaa ja direktor Otto Amer

Lõpetajad ja õpetajad kooli videosaalis

1. septembris 2000 siirdus Otto Amer auga väljateenitud puhkusele, et pühendada rohkem perekonnale, lastele ja lastelastele ning viibida oma armsas suvekodus Vainupeal.

Otto Amer koos abikaasa Milviga Vainupeal augustis 2000

...koos tütre ja tema lastega 1990. a

...koos Ingrid Vaikmaaga 2000. a

2004. aasta

TEENEKAS KADRINA KOOLIPAPA OTTO AMER TÄHISTAB TÄNA JUUBELIT

Virumaa Teataja, 23. september 2004, Andres Pulver

Täna saab seitsmekümneseks teenekas koolimees ja kauaaegne Eesti suurima maakooli – Kadrina keskkooli direktor Otto Amer.

Kõik kiruvad ja kiidavad

Kadrina vallavanema ja Kadrina keskkooli vilistlaskogu esimehe Ain Suurkaevu sõnul leidub Kadrina kooli lõpetanute ja õpetajate hulgas vaevalt inimest, kes Amerit ei kiruks, aga sama palju olevat ka Ameri kiitjaid.

“Nõudlik koolipapa oli,” ütles Suurkaev. “Ühe käega andis, aga teisega võttis, ja kõik oli ühe eesmärgi nimel – Kadrina kooli hea käekäik.”

Et Kadrina kooli ametlikus nimes ikka sõna keskkool on, on omajagu süüd Otto Ameril, kes keeldus keskkoolide “gümnaasiumistumise” tuhinaga kaasa minemast, arvates, et enne peab hariduse sisu vormile järele jõudma.

“37 aastat direktorina töötanud Otto Amer oli tegija nii materiaalses kui ka sisulises tähenduses,” on kooli õppealajuhataja Ingrid Vaikmaa iseloomustanud legendaarset koolijuhti, “temas olid ühendatud ehitaja ja haridusfilosoof. Ta otsis aina uusi võimalusi, olles tihti sammukese ajast ees.”

Aukartustäratav väärikus

Rakvere teatri etendusejuht ja vabakutseline lavastaja Eili Neuhaus meenutas, et kooliajal kardeti koledal kombel Ameri ajalootundi.

“Ega ta tegelikult midagi hirmsat ei teinud, ta oli lihtsalt nii aukartustäratavalt väärikas ja tark,” kõlas Neuhausi suust tagantjäreletarkus. “Hirm oli vaid kooli ajal, hiljem on tulnud hoopis lugupidamine.”

Neuhausi arvates suutis Amer punase ajaloo õpilastele nii selgeks teha, et see kellelegi vastu ei hakanud.

“Ta oskas olla ülitõsine ja ülireserveeritud, aga samas üllatada mõne ootamatu naljaga,” rääkis Eili Neuhaus.

Otto Ameri kauaaegne kolleeg matemaatikaõpetaja Tõnis Sakk kinnitas veendunult, et Amer pööras väga suurt tähelepanu õpetamise kvaliteedile ja jagas hariduselu põhjani.

“Just tema oli see, kes viis Kadrina kooli ülesmäge,” oli Sakk kindel.

Otto Amer töötas Kadrina keskkooli direktorina ja ajalooõpetajana aastatel 1963 – 2000, tema algatusel loodi Kadrinasse ka kunstikool.

Ameri direktoriaastatel valmisid Kadrina koolimaja juurdeehitus, kooli staadion, kooli puhkebaas Vainupeal.

2000. aastal pärjati Otto Amer elutöö eest tiitliga Aasta õpetaja. Samal aastal sai ta ka Valgetähe IV klassi ordeni.

23. septembril 2009. aastal käisid kolleegid ja sõbrad Vainupeal Otto Amerit õnnitlemas tema 75. sünnipäeval.

Metsa mahub puid veel ja veel ...

Õnne soovime Sul, õnne soovime Sul ...

Otto Amer koos tütar Tuuli
ja abikaasa Milviga

See oli Otto Ameri viimane kohtumine kooli õpetajate kollektiiviga.

15. juuli 2010

*EI TULEK EGA MINEK
OLE MEIE ENDA TEHA,
VAID SEE, MIS SINNA VAHELE JÄÄB,
JA SEE ON ELAVATE MÄLETADA ...*

*ON ELU LÜHIKE,
ON AINULT VIIV,
KESK MAISEID ASKELDUSI
TÕUSEB IIL
JA LUBA KÜSIMATA
ASKELDAJA VIIB ...*

... ja nüüd on Sinu viimane puhkepaik METSAKALMISTUL.

LÄHEME VEEL
MÖÖDA MÄLESTUSTE TEED ...

MÄLESTUSED

INGRID VAIKMAA

Õppealajuhataja 1987. aastast

Minu esimene kohtumine Otto Ameriga toimus 1987. aasta juunis, kui mulle tehti ettepanek asuda tööle praegusele ametikohale. Otsustasin jaatava vastuse kasuks, olles lummatud direktori isikust, suurest maikellukeste kimbust tema kabineti laual ning kevadisest Kadrinast.

Ta oli isiksus, tugev ja tark – reserveeritud ja aukartustäratav oma erudeerituses. Samal ajal väga oskuslik veenja ning nagu hiljem kogesin – sõnapidaja.

Koostöötatud aastate jooksul imetlesin tema vaimset aktiivsust, kõrget pingetaluvust, arvamuse sõltumatust, saavutusele orienteeritust, täiuslikkuse püüet ja kadestamisväärset analüütilisust.

Otto Ameril oli juhina eriline oskus näha detailides tervikut, omandada ja meenutada kiiresti uusi teadmisi, lahendada erinevaid olukordi ja probleeme, langetada põhjalikult läbimõeldud, tulevikku vaatavaid otsuseid. Kadrina Keskkoolis ei otsitud põhjendusi, et mitte teha, vaid alati ikka võimalusi, kuidas teha. Otto Ameris olid ühendatud ehitaja ja haridusfilosoof. Ta otsis aina uusi võimalusi, olles tihti sammukese ajast ees. Ta oli visionäär, kes oma ideed ka ellu viis.

Talle kuulub erinevate õpikeskkondade loomise idee. Tema unistuseks oli, et maal elavatel ja koolis käivatel lastel oleksid arenguks **võrdsed võimalused linnalastega.**

Olgu selleks **inglise keele süvaklasside ellukutsumine** (mõnda aega rakendasime ka saksa keele süvaõpet), **30 aastat tagasi moodustatud õpiraskustega õpilaste klassid**, haru- ja tsükliõppe, seejärel õpilasvalikutega õppekava rakendamine, kunstidekooli rajamine. **Integreeritud koolitüüpi ellu kutsudes töötasid mõnda aega meie majas** ka kutsekooli ja kutsekeskkooli rühmad ning pakkusime kaugõppekooli = **õhtukooli** (nii põhikooli kui ka keskkooli osas) varianti noortele, kel mingil põhjusel oli haridustee katkenud või kes ei tulnud toime põhikooli õppekava omandamisega päevases õppes.

Kõik need ettevõtmised olid pidev väljakutse õpetajate professionaalsuse arengule. Senini meenutavad toleaeagsed õpetajad meie kooli tehniliste ja IT-vahendite varustatuse kõrget taset.

Mäletan millise kaasaelamise ja hasardiga jälgis Otto Amer kooli aula ehitust ning millise põhjalikkusega valmistus selle avamiseks detsembrikuus.

Kooli juubeli-aastapäevade tähistamine oli alati suursündmus, mille ettevalmistamist direktor kuni detailideni jälgis ja mille käigus meie õpetajad said kogemuse, kuidas suurüritust eskujulikult planeerida ja läbi viia.

Sõprusfestivalid mais Bene, Josvainiai ja Moskva koolidega olid tollal veel üks väheseid võimalusi suhelda väljaspool kooli ning seetõttu õpilaste poolt väga oodatud. Värvikaid legende Otto Amerist sõprusfestivalide kontekstis meenutatakse siiani.

Ja veel mäletan, kuidas me tulime aulast Otto Ameri jaoks viimaselt 12. klassi lõpuaktuselt 2000. aasta juunis ja tema sõnu, et see oli tema viimane esinemine Kadrina Keskkooli direktorina kooli laval.

Liigutavad ja alatiseks meeldejäädavad olid Otto Ameri siiras rõõm ja tänusõnad endistele kolleegidele, kui bussitäie õpetajatega teda tema 70. ja 75. juubelite tähistamisel Vainupeal õnnitlemas käisime...

Kadrina Keskkool on Otto Ameri mõttelugu, loomislugu, saamislugu, tema elutöö, mille vilju me veel tänagi naudime.

Ingrid Vaikmaa
õppealajuhataja

... Kuid inimese kõigist aegadest võib ära tunda ainult tegudest

Selline oli Otto Ameri 50. sünnipäeva moto.

Otto Amer tuli Kadrina Keskkooli direktoriks 1963. aastal 28-aastase noore mehena. Aeg möödus kiiresti ja väga tõiselt. Tema tulek tõi kooli palju uusi mõtteid ja ideid, mida ta ka ellu viis. Kadrina Keskkool oli tema juhtimise tulemusena Eesti parimate maakoolide seas.

Otto Amerit meenutame kui toredat naabrimeest, siis sai kutsutud ikka lihtsalt onu Ott. Kooli hoovi peal toimetades juhtusid naabrid tihti kokku. Perekonniti käidi ka lihtsalt läbi. Direktori korter oli koolimajas, praeguses direktori kabinetis. Elutoa üks sein oli raamatariiul, mis oli raamatuid täis maast laeni. Nendest paljud olid võõrkeelsed ja tolle aja kohta haruldased. Koolipäevadel olid suhted õpilane-õpetajast kuni heade kolleegideni välja.

Otto Amer oli haruldane inimene, oskas teha head nalja ja tublilt tööd. Ta oli nõudlik nii enda kui kolleegide suhtes, Kadrina koolis pidi kõik olema väga hästi.

Asta Sander, kolleeg

Terje Sander, 23. lend (1972 – 1983), lõpetas kuldmedaliga, hilisem kolleeg

Otto Amer,
Milvi Amer,
Asta Sander

Helgi Sihver meenutab

Tundsin Otto Amerit juhina juba 1957. aastast.

1969. aastal alustasin tööd Kadrina Keskkoolis, sellest koos Otto Ameriga 15 aastat pioneerijuhina ja 15 aastat tasandusklasside õpetajana.

Koolis töötatud aastad pole olnud lihtsalt tööaastad, vaid nad on olnud osake minu elust.

Looduses ei ole paika, mis ei vääriks vaatamist, koolielus ei ole sündmust, mida ei tasuks meenutada.

VAINUPEA – üks parematest osakestest Otto Ameri elutöös.

*Küll on kaunid need päevad,
kui kutsub laagrifanfaar.
Õhtud kokku meid viivad,
kui loitma lööb taevakaar.*

Õpilastele ja õpetajatele on see paik südamelähedane, samuti ka nende peredele.

Igasuvised pioneerilaagrid olid kooli kulul ja osavõtjatele tasuta. Toimusid ka pioneeride ja komsomoli kokkutulekutele minevate koondrühmade ettevalmistuslaagrid. Need tagasid hea esinemise vabariigis (pioneeridel X, VI ja II koht).

Tänu Otto Ameri ettevõtlikkusele on koolil Vainupea ning seal toimuvale on ja jääb deviisiks:

ALATI VALMIS!

Helgi Sihver, kolleeg

Vainupea puhkebaasi korrastamisel on aastate jooksul andnud oma panuse nii õpilased kui ka õpetajad.

KAPTEN kooli KAPTENISILLAL

Kui me räägime Kadrina koolist,
 siis me mõtleme Otto Amerist.
Kui me räägime Otto Amerist,
 siis me mõtleme Kadrina koolist.
Need mõisted on lahutamatud.

Aastakümneid kujundas Otto Amer oma kooli oma unistuste ja arusaamade järgi ning samal ajal kujunes ise selle kooli vääriliseks juhiks. Pikad aastad seisis ta kooli eesotsas nagu kapten kaptenisillal ja teadis alati täpselt, kuhu minna.

Otto Amer oli mitmetahuline ja isegi vastuoluline isiksus. Vastavalt olukorrale oskas ta olla range, veenev ja tänulik.

Minul on meeles suvi 1973. Minu abikaasa võttis vastu tööpakkumise Kadrina EPT-s koos neljatoalise korteri lubadusega.

Läksime kooli direktori juurde, et uurida, kas minul oleks tööd koolis. Otto Amer pakkus mulle klassivälise töö organisaatori kohta. Ehmusin ja ütlesin, et seda tööd pole ma isegi kõrvalt näinud, sest Kundas töötasin 8-klassilises koolis. „Peab proovima,“ ütles ta. Küsisin, kas äkki ei ole nii palju vene keele tunde, et anda mulle koormus. Tema vastas, et on 26 tundi. Ladusin oma viimase trumbi: tulen vene koolist, vene keskkonnast ja juhiks olemiseks eesti koolis ei ole mu eesti keel nii täiuslik. Selle peale ütles Otto Amer: „Kui keegi heidab teile seda ette, siis vastake, et õppigu ta vene keelt nii, kuidas teie õppisite eesti keelt.“ Õnneks kolleegide suhtes ei tulnud mul seda nõuannet kasutada, aga ühele kümnenda klassi õpilasele ütlesin küll, kui ta pidevalt ja järjekindlalt minu eesti keelt parandas.

Direktori rangust nägin ma ühel direktsiooni koosolekul, kus arutati ühe klassi olukorda. Vaest klassijuhatajat tehti maatasa. Minul hakkas noorest õpetajast kahju, astusin tema kaitseks välja. Ütlesin, et see klass on ju väga raske. Direktor aga lausus, et ega minu oma klass kergem ole. Vastasin, et mina olen vana kogenud kala.

Teine kord, aastaid pärast seda, oli õpetajate koosolek. Pähe hakkas saama õppealajuhataja, kes niigi on kahe tule vahel – direktor ja õpetajad. Ütlesin

mõne sõna õppealajuhataja kaitseks. Õnneks paar kolleegi toetasid mind. Direktor tänas meid, et me osutasime tema ekslikule arvamusele.

Harva oli Otto Amer halastamatu, isegi julm. Tegi väga haiget, aga kui ta sellest aru sai, otsis lepitust, püüdis heastada tehtut-öeldut.

Otto Amer oli väga oskuslik juht, oskas anda õiged ülesanded õigetele inimestele. Sellepärast kooli kõik ettevõtmised alati õnnestusid. Isegi klassijuhatajaks määras ta nii, et inimene tunnetas seda kui preemiat. Festivali delegatsiooni koosseisu sattumine oli nagu autasu.

Tugevad kooli traditsioonid, mis on loodud Otto Ameri ajal, hoiavad kooli kõrgel tasemel ka praegu.

Kiituseks kooli juhtkonnale olgu öeldud, et Kadrina Keskkool areneb edasi ja on kaasaja tasemel ka kiiresti areneval haridusmaastikul.

Maria Martinson
Kadrina Keskkooli õpetaja aastatel 1973 – 2007

Kapten vägesid juhatamas

Mälestused Otto Amerist

Minu esimene kohtumine Otto Ameriga oli meeldejääv. Tulin 1983. aasta kevadel Kadrina Keskkooliga esimest korda tutvuma, et otsustada oma töökoha valiku üle. Olin Kadrinas üldse esimest korda elus. Direktori kabinet äratas aukartust, sest mulle tundus justkui oleksin sattunud ministri või rikka kolhoosiesimehe kabinetti. Kuid direktor oli väga sõbralik ja meeldivalt soliidne – aitas mantli seljast, toetas tooli ja naeratas. Kohe jäi mulje, et olen siia kooli oodatud ja vajalik inimene. Põhjaliku arutelu lõppedes tahtis Otto Amer teada minu esialgset otsust, kuid tema näos väljendus pettumus, kui teatasin, et soovin nüüd edasi minna Rakverre teise kooliga tutvuma. Peagi sai ta pettumusest üle ning tõelise džentelmenina pakkus mulle kooli autot koos autojuhiga (minu mäletamist mööda Volga) Rakverre sõiduks, saates mind teele sõnadega, et teeksin õiged valikud.

Rakvere koolis võttis mind vastu kärarikas ja esmapilgul ebaviisakas õhkkond, kus vahetunnis õpilased jooksid võõra inimese peaaegu pikali ning kooli direktor ei tõusnud tervituseks kabinetis püstigi, vaatas rohkem oma paberitesse, kui minust huvitus. Nõnda tegingi oma valiku ilmselt põhiliselt kahe väga erineva direktori suhtumise ajendil ja loomulikult Otto Ameri kasuks!

Ma ei pidanud kahetsema, sest alates 1989. aastast algas minu õpetajatöös kõige huvitavam periood, mis kestis 10 aastat – rahvusvahelise Läänemere Projektiga (The Baltic Sea Project – BSP) seotud aeg. Tänu Otto Ameri laialdastele sõprussidemetele ja tutvustele lülitus meie kool Tartu Ülikooli õppejõu Peeter Kreitzbergi eestvedamisel keskkonnaalaseks koostööks Rootsi ja Soome koolidega.

Otto Ameri hea sõber
Peeter Kreitzberg ja
bioloogiaõpetaja Inger
Mellgren Rootsist
Läänemere Projekti
ühisnäituse avamisel
1992. aastal

Otto Amer vestlusringis
Läänemere Projekti
kohtumisel 1992. aastal

Bioloogiaõpetaja Siret Pung
Läänemere Projekti ühisnäituse
tutvustamisel 1992. aastal

Otto Amer avamas Läänemere Projekti
konverentsi Kadrinas 1996. aastal

Sellest projektist ning ühistöö positiivsest mõjust olen pikemalt kirjutanud kogumikus „Mälestuste raamat. Kadrina Kool 100“, mis ilmus 2002. aastal.

Otto Amer püüdis igati laiendada õpilaste ja õpetajate võimalusi ennast täiendada ning märkas ja toetas põhjalikku koostööd sõpruskoolide vahel, oskas vääriliselt hinnata mahukat uurimistööd. Meenub ka olmeline seik ühelt BSP minikohtumiselt Helsingis, kus meie, eestlased, rahapuudusel majutusime ühes lihtsas hostelis ning sõime koos Peeter Kreitzbergi, Otto Ameri ning TÜ keemiaprofessori Toomas Tennoga õhtusöögiks kaasa võetud suitsuvorsti ja hapukurki ning jutukaja kostis koridori. Meie kooli õpilane küsis minult hiljem, et mida me nii valjuhäälselt arutasime. Ja ma ei valetanud, kui vastasin, et haridusprobleemide üle Eestis – oli väga huvitav kuulata ja osa saada Otto Ameri mõttekäikudest haridusteamadel. Ta oli laia silmaringiga ning haardega, oskas näha ette ja haarata tervikut – seda kogesin sageli hiljemgi.

Mõned seigad õpilastega. Meenub üks bioloogia suuline lõpueksam, kus Otto Amer oli komisjonis ning huvitatult kuulas õpilase ja minu kui õpetaja vahelist arutelu. Kuid hiljem ütles mulle märkusena umbes nii: eksam ei ole enam õpetamise koht, vaid teadmiste kontrollimine. Kahtlemata oli tal õigus. Meenub ka üks seik klassijuhatajana, kus pidin direktori kabinetis aru andma koos poistega, kes olid kirjutanud maakonna ajalehte omaalgatusliku artikli riigieksamite valiku põhimõtetest ning kasutasid seal kooli aadressil ebatäpseid fakte. Otto Amer selgitas poistele oma põhimõtteid ja väljendus järgmiselt – sellesse kaevu, kust ise jood, ei ole viisakas sülitada! Nii pididki poisid ajalehes vigade paranduse avaldama.

Kahtlemata oli Otto Amer üsnagi autoritaarne koolijuht ning tema nõudmised olid ranged, kuid ta võis olla ka väga solidaarne ja õiglane. Kord suutis üks keskkooliastme poiss, kes oli samas väga hea sportlane, nimelt maadluses, mind õpetajana bioloogia tunnis endast välja viia, sest ta ei viitsinud eriti õppida, kuid solvavaid märkusi oskas teha küll. Marssisin selle poisiga siis Otto Ameri kabinetti ning selgitasin olukorda. Direktor isegi mitte ei hakanud kuulama selle noormehe põhjendusi, vaid lausus talle umbes nii: kui arvad, et oled paar korda oma selja maadlusmatil prügiseks saanud teha, et siis oled õige mees minu õpetajaid solvama, siis eksid väga – mina direktorina oma õpetajaid alandada ei luba ning tuleb valida, kas vabandada või siit koolist lahkuda. Õnneks polnud mul selle noormehega edaspidi enam mingeid

probleeme – suutis nii õppida kui ka sportida. Ühel aastal pidin kuulama õppenõukogus direktori märkust, et polnud õpilasi piisavalt palju bioloogiaolümpiaadile saatnud. Ometi põhjendasin, et nendel õpilastel oli sel kevadel väga palju muid ülesandeid seoses BSP konverentsiga ning uurimistöödega. Tahtsin õpilasi säästa, kuid Otto Amer oli maksimalist, tahtis alati rohkemat. Sel korral solvusin, sest tundsin, et Kadrina kool neelab mind oma nõudmistega täiesti endasse. Avaldasin mõned kuud hiljem Otto Amerile oma arvamust ja solvumist – ta vabandas minu ees! See oli temast tõesti kena ja mul tekkis taas tahtmine Kadrinas edasi töötada. Otto Amer võis olla väga hea kuulaja, tal oli hea empaatiavõime, mistõttu sain temalt mitmel korral häid nõuandeid ja mõistmist.

Kahtlemata on mälestusi seoses Otto Ameriga veel väga palju, sest ta oli koloriitne inimene, keda, hoolimata tema mõningatest inimlikest vastuoludest, austasid nii õpetajad kui õpilased. Otto Amerist on saanud kindlasti legendaarne kuju, keda meenutan alati soojuse ja lugupidamisega.

Siret Pung, bioloogiaõpetaja

Kooli gümnaasiumiastme jõuluball 1996. aastal

Hegi Soosaare meenutused

Minu esimene kokkupuude Otto Ameriga oli aastal 1987, kui olin äsja Tartu ülikooli lõpetanud ning suunatud mulle täiesti tundmatusse kohta nimega Kadrina. Massiivse koosolekulaua taga istus väga soliidne härrasmees, kes tekitas esimesel kohtumisel suurt aukartust ja imetlust oma teadmiste, visionäärsete ideede ja käitumisega. Ma ei lootnud Kadrinast leida kooli, kus on inglise keele süvaklassid ja nii hea keeleõpetuse tase, lisaks sellele veel nii kena koolimaja oma noore koostöövalmis kollektiiviga, keda juhtis nii kompetentne direktor. Võin öelda, et aukartusest kujunes aastatepikkuse koostöö käigus sügav austus ja respekt Otto Ameri vastu, kes ei olnud mitte ainult suurepärase direktori, vaid ka Eesti üks juhtivaid hariduspoliitikuid, kes suutis arenguid kaugele ette näha ning püsis alati sammu võrra ajast ees.

Alustasin tööd neil aastail, kui maailm hakkas just Eestile avanema ning Otto Amer oli kohe selleks valmis ning lõi esimesed sidemed Soome Haukivuori kooliga 1989. aastal ning meie õpetajatel ja õpilastel oli esimest korda võimalus käia Soomes.

Rein Inno ja Otto Amer tutvumas Haukivuoris kohaliku talumehe Lasse toodanguga septembris 1989

Meie suhted Soomes laienesid ka Mikkeliisse Kalevankankaan kooli ning vastastikune läbikäimine soomlastega kestis aastaid. Otto Amer oli väga hea suhtleja ja võõrustaja ning külaliste vastuvõtt oli alati korraldatud suurejooneliselt ja väärilt.

Haukivuori Lukio direktor Maija Kaukavuori külas Kadrina Keskkoolis septembris 1990

Selleks, et kergemini viisaid saada, oli hr Amer loonud head sidemed Soome saatkonnaga ning ükskord juhtuski, et olime juba laevale minemas, kui selgus, et lastel ei olnud viisaid ja olukord tundus lootusetu. Palusin laeva natuke kinni hoida ning sõitsin kiiresti Soome saatkonda, mille ukse taga oli pikk viisaootajate järjekord nagu tavaliselt kaheksakümnendate lõpul. Kasutades loodud sidemeid, surusin ennast tagauksest sisse ning leidsin inimese, keda Otto Amer oli Kadrinas võõrustanud, ja sain viisad 10 minutiga ning jõudsime kogu grupiga veel samale laevale.

9. november 1990
Mikkelis – Otto Amer,
Hegi Soosaar, Ilmar
Tomusk

1991. aastal õnnestus Otto Ameril meie kooli kutsuda 'Project Harmony' esindaja, kellega hakkasime planeerima tollal võimatuna näivat reisi USAsse. Alustasime reisi planeerimist siis, kui kuulusime veel NSVL koosseisu ja vajasime välispasse. Jällegi oli Otto Amer see, kes teadis mind õigete inimeste juurde Tallinnas suunata. Saime välispassid suuremate probleemiteta kätte, pidime ainult inimese, kes need meile organiseeris, reisile kaasa võtma. Mitu Leningradi sõitu ja hulk pudelid Vana Tallinnat ning olidki meil viisid käes, kuigi augustis olime saanud iseseisvaks ning reisima pidime septembris ning oli oht, et lubadustest enam kinni ei peeta. Lõpuks aga oli meie reisigrupp, kuhu kuulusid õpetajad, nende lapsed ja õpilased, lennukis ning imeline reis Vermonti sai teoks.

Ameeriklased Vermontist
vastukülaskäigul Kadriinas
juunis 1992

Ühekskümnendate algusest lõi Otto Amer suhed Heinrich-Heine-Schulega Saksamaal, mis kestavad siiamaani. Paljud õpetajad ja õpilased on osa saanud vahetustest, mis meie koolide vahel on toimunud.

Otto Amer oli väga avatud kõigele uuele ning nägi väljakutsetes võimalusi arenguks. Ta oli nõudlik nii enda kui teiste vastu, kuid ta seisis alati oma õpetajate ja õpilaste eest. Tänu oma isiksusele ja suurele tutvusringkonnale lõi ta koolile selliseid võimalusi, mida mitte kõik koolid ei suutnud pakkuda. Temaga oli väga huvitav ning arendav koos töötada, sest võimatuid eesmärke polnud, tuli ainult leida lahendused ja viisid, kuidas neid saavutada. Tal oli selge missioon ja visioon ning ta uskus endasse ja oma õpetajatesse.

Hegi Soosaar, toleaegne võõrkeelte õppealajuhataja ja välissuhete koordinaator,
inglise keele õpetaja

Meenutades Otto Amerit

Teadlastel on omad muusad
astronoomias ajaloos
kureerivad ka taevatuusad
kauneid kunste luulehoost

kas Apollon ajas sassi
või Zeus see oli demagoog
kuid muusat õilsakest Parnassil
ei saand töökas pedagoog

seetõttu pärandet antiigist
kurb tõsiasi praktikast
diletant ükskõik mis riigist
võib arvustet didaktikat

1000 aastat täis on triiki
keisrivõimu diktatuur
mil haldas Saksa- Rooma riiki
Otto I Suur

kui globaalses koordinaadis
teha tõhus korrektuur
siis kodutanuma mastaabis
ka meil on oma Otto Suur

mees aastakümneid juhtis kooli
hääd kvaliteeti õppes lõi
ta väärinuks ministritooli
sest uut visiooni ellu tõi

Suur Seadus- Looduse kapriis
Amer Otto igavikku viis
kuid kool on endisemalt priima
kureerib Püha Katariina

eks teises ilmas sama sott
kus võimekas maestro Ott
innoveerib ingliskoori
või instrueerib põrgunoori

Eda ja Tõnis Sakk, kolleegid

Mälestuskilud meie direktorist Otto Amerist

1. september 1963 oli esimeseks koolipäevaks Kadrina Keskkoolis nii meile kui ka Otto Amerile. Vahe oli vaid selles, et meist said I klassi õpilased, temast aga selle kooli direktor.

Ruti esimene kohtumine direktoriga

Esimestest kooliaastatest meenuvad valge kraega tumesinine villane koolivorm ja õhukese tallaga sussid, kõva ja selge häälega lugemine ja laulmine (õpetaja ei kuulnud hästi) ning direktori kabinet II korrusel meie klassi läheduses. Otsest kokkupuudet meil kui tublidel koolilastel temaga ei olnud, kui välja arvata kiituskirja kätteandmine tublimatele kooliaasta lõpuaktusel.

Otsene suhe Otto Ameriga algas keskkoolis, kui temast sai meie vene keele õpetaja. Selleks, et teada saada, kas tund toimub või ei, saatsime välja „luure“. Sellel ajal elas Amerite pere koolimaja I korrusel nendes ruumides, kus praegu paikneb direktori kabinet. Infot hankisime Amerite peres elava Karin Peenemaa abiga. Kui direktori kaabut ja kingi koridoris ei olnud, võis kergendatult hingata – iseseisev töö! Tavapäraseks kujunes töö venekeelsete ajalehtedega – lugemine, tõlkimine ja jutustamine. Suurt tähelepanu pööras Otto Amer suulisele keeleoskusele. Kuna sellel ajal oli vene keel rohkem kasutusel kui praegu, siis kooli lõppedes oli enamike keeleoskus päris hea. Ja need noormehed, kes tunnis ei viitsinud tööd teha, said „keele suhu“ sõjaväes. Keskkooli aegadest meenub veel direktori eriline suhe meie klassi „turistide“ (O. Ameri pandud nimi) seltskonnaga. Kolmik Siim, Kukk ja Oks kulutasid oma pidevate külaskäikudega direktori kabineti ukse taha sügava raja. Küll olid neil juuksed pikad, küll püksid laiad ja tunniks õppimata. Tavaliselt võisid nad aga kahetunnise valvekorra järgi rõõmsalt koduteed alustada – sageli polnud direktoril aega nendega tegeleda!

Peale Kadrina Keskkooli lõpetamist jätkas direktori kutsel üks meist, Mai, kohe tööd kodukoolis. Teise pinginaabri, Ruti, kutsus Otto Amer Kadrinasse klassivälise töö organisaatoriks pärast kohustuslikku kolmeaastast õpetajatööd Tapa 1. Keskkoolis. Ja meie ei ole ainukesed vilistlased, keda ta oma kooli tööle on kutsunud! Ju soovis ta meis kõigis näha oma töö vilja. Samuti paistis Kadrina Keskkool silma suure meesõpetajate arvu poolest. See oli tema kaadripoliitika!

Töötades õpetajana Otto Ameri alluvuses saime tugeva kooli selles osas, kuidas korraldada üritusi, konkursse, festivale ja pidusid. Eriti on sellest ajast meelde jäänud sõprusfestivalid, komsomoli- ja pioneerikokkutulekud, Vainupea laagrid ja muidugi ka õpetajatevahelised peod Rakke kooliga. Kõiki neid üritusi ette valmistades kirusime omavahel arvukaid koosolekuid ja komisjonides osalemisi, pikki tööpäevi ja sageli ka unetuid öid. Aga kui kõik õnnestus, tundsimme siirast rõõmu! Tema juurutatud tööstiil – kõik tuleb põhjalikult ette valmistada – on omane Ameri-aegsetele õpetajatele ka praegu ja me hindame seda väga.

Oma õpetajatest hoolis Otto Amer väga. Need, kes panustasid oma tunni- ja tunnivälisesse töösse rohkem, said ka tunnustatud. Oma kooli seinte vahel võis ta olla väga karmi ütlemisega, aga väljaspool ei lubanud ta halba öelda ühegi õpetaja kohta. Tema jaoks oli oluline, et Kadrina Keskkooli nimi oleks au sees nii spordivõistlustel, pioneeri- ja komsomolikokkutulekutel, ülevaatustel ja konkurssidel kui ka aineolümpiaadidel. Tähtis oli see, et Kadrina Keskkool oleks parim kõiges! Ja seda, mõeldes tänutundes Otto Ameriga koosoldud 37 aastale Kadrina Keskkoolis, püüame me oma igapäevatoos järgida ka praegu.

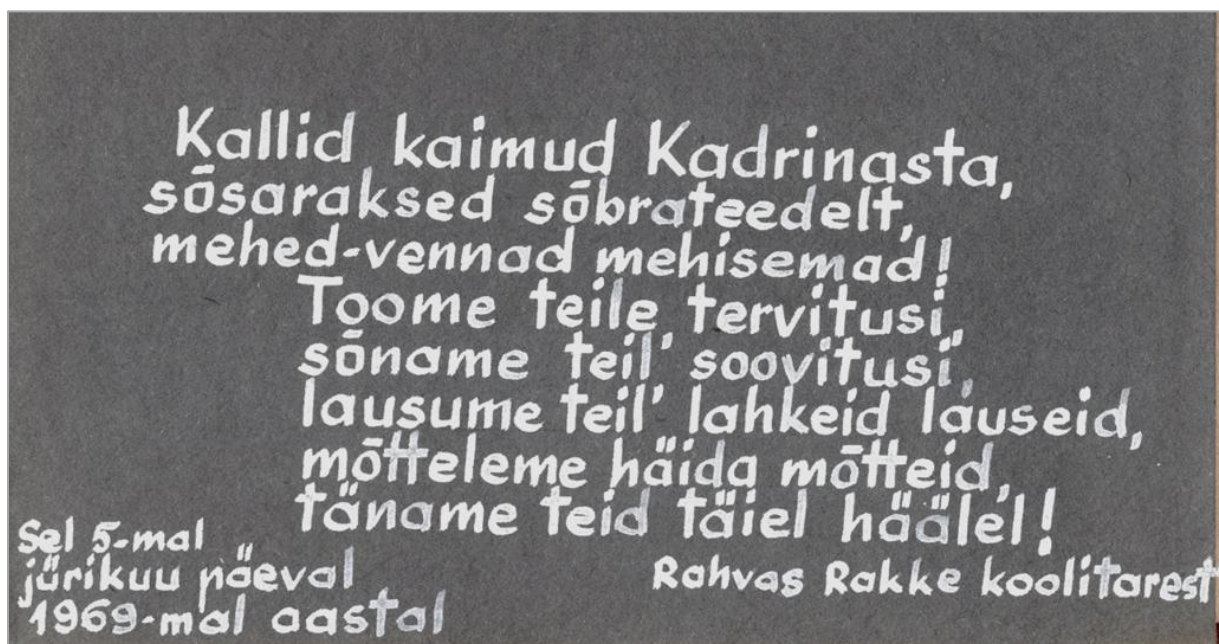

Mai ja Rutt 8. klassis 1971. aastal

Mai Fäelmann ja Rutt Kuusemäe, 14. lend (1963 – 1974), hilisemad kolleegid

RAKKE – KADRINA

KADRINA - RAKKE

Niisuguses meeleolus kohtusime Rakke kooli õpetajatega 1969. aastal

Algatajaks, s.t kutsujaks oli Kadrina kool, sest Otto Ameril oli Rakkega eriline suhe.

Paljud, kui mitte enamus õpilastest, meenutavad Otto Amerit kui soliidse etaloni, väljapeetud, tõsist ja tasakaalukat direktorit. Aga peomeeleolus ja sõprade ringis oli ta sootuks teistsugune – vaimukas seltskonna hing. Kohtumised Rakke õpetajatega olid just sellised, kus närvilisest õpetajatööst puhati ja heideti heatahtlikku nalja nii kooli, ühiskonna kui ka iseenda arvel.

Kokkusaamised olid kord Rakkes, siis jälle Kadrinas.

Vastastikused kingitusedki olid erilised. Meeldejävvamaid oli lambatalle kinkimine, kes erutusest ütles MÄÄ ja sellele vastasid Rakke esiõpetajad MÄED, et näe, sõber tunneb sõpra. Nad kasvasid selle tallekese suureks.

Küll olid kord OLÜMPIAMÄNGUD, siis jälle KABAREE, TELESAADE jne.

Olid lõõgastavad kohtumised: töö ja lõbu üheskoos.

Kadrina Kunstidekooli direktor Eve Vunk meenutab

Kadrina Keskkooli direktor Otto Amer oli laia silmaringiga ja mitmekülgsete kultuurihuvidega inimene. Kuidas muidu oleks ta tulnud mõttele luua majanduslikult keerulisel ja võimalustevaesel ajal Kadrinasse kunstidekool. Ta mõtles tulevikule ja nägi perspektiivis, mis võib muuta maakooli õpilaste elu mitmekülgsemaks ja mis võib anda võimaluse õpilaste kunstialaseid võimeid professionaalide käe all arendada.

Ma arvan, et ega me väga sageli ei mõtle sellele, kust mingi idee alguse on saanud. Seda hinnatavam on Otto Ameri uue kooli loomise mõte ja see toimib huvikooli näol Kadrinas edukalt juba 25 aastat. Sellist tüüpi huvikooli loomine väikeses maakoolis sai eeskujuks samasuguste koolide loomiseks ka teistes Eesti väiksemates ja suuremates keskustes. Loomulikult oli eelduseks muusikaklasside olemasolu Kadrinas enne kooli avamist. Aga eks seegi olnud Otto Ameri mõte!

Kunstidekooli 20. aastapäeval tervitas Otto Amer rahvamajas toimunud juubelikontserdil kooliperet ilusa kõnega ja toonitas neid väärtusi, mida muusika, kunsti ja tantsu õppimine noorele inimesele annab. Olime väga tänulikud ka selle eest, et meil oli Kadrina Keskkooli perega väga mõistev ja sõbralik koostöö. Otto Amer külastas alati kõiki kunstidekooli aastapäeva- ja koolikontserte. See on oluline seik, et ta oma suure töökoormuse kõrvalt suutis selleks aega leida. Alati tundis ta kunstidekooli käekäigu vastu huvi ja aitas igati nõu ja jõuga vajadusel probleeme lahendada. Arvan, et ta tundis heameelt, et kool aktiivselt tegutses ja arenes.

Ansambel esinemas
kunstidekooli
25. aastapäeval
2014. aastal

Meenutades Otto Amerit, kauaaegset Kadrina Keskkooli direktorit

Kadrina Keskkooli V lend lõpetas kooli 1965. aasta kevadel. Eelmisel õppeaastal, 1963. aasta sügisel siis, oli asunud Kadrina Keskkooli juhtima uus direktor Otto Amer. Senine veidi ajast mahajäänud maakoolitunnetus hakkas tasapisi kaasajastuma, sest koolis oli toimunud mitmesuguseid muutusi. Juba üksi juurdeehituse – B-korpuse – kasutuselevõtt tõi avaramad tingimused, spetsiaalsed keemia- ja füüsikaklassid jpm.

Avardumine leidis aset ka kooliekskursioonide marsruutides. Tavapäraselt olid need õpilasi viinud ikka kas Lõuna-Eestisse või Riia linna. Isegi Saaremaale pääs nõudis tülikat asjaajamist. Nüüd teostus 21päevane bussiekskursioon Krimmi poolsaarele. 1965. aasta lõpuklass oli tööd teinud tollaegses Neeruti kolhoosis ja töötasust saigi sõiduraha. Asja eestvedajad olid muidugi nii kooli direktor Otto Amer kui ka Neeruti kolhoosi tollaegne esimees Ülo Toomla.

Olime ihanud näha ja katsuda Musta merd ja seda me ka tegime, lisaks sinnasõidul nähtud linnad ja maakohad. Tagasisõidu marsruut oli teine ja jälle kogesime palju uut.

Meie klassi 27st õpilasest jäid reisist kõrvale vaid mõned. Pedagoogidest olid kaasas direktor Otto Amer, meie klassijuhataja Milvi Amer, õpetajad Kunda ja Ado Raik. Neeruti kolhoosi poolt reisisid esimees Ülo Toomla abikaasa Aliisiga ning Otto ja Aino Ant. Osa võttis ka paar õhtukeskkooli samal aastal lõpetanut.

Kerge see reis ei olnud. Tuli ette ka tõsine bussirike. Meie olime aga noored, vähenõudlikud, veel peaaegu mitte midagi siin ilmas näinud, nii ei tunnetanud me reisi kestel ohtusid ega raskusi. Küllap oli nende lahendamine ja igasugune vastutus ka täiskasvanute, see tähendab pedagoogide ja direktori õlul. Nemad tulid aga kõigega väga hästi toime.

Pikkade aastate tagant kirjeldatud aega meenutades saab selgeks, et nii direktor Otto Amer kui ka teised pedagoogid usaldasid noori, muidu ei oleks selline mammutreis nii hästi õnnestunud.

Head mälestused on jäänud.

5. lennu nimel (1954 – 1965) Tiiu Uusküla (õpilasena Tiiu *Kruusvald*)

Nii sai alguse puu istutamise traditsioon ...

Seoses Otto Ameriga meenub mulle puu istutamine koolimaja ette keskkooli lõpetamise puhul. Selle loa saime direktorilt. Hiljem, kui 1977. aastal otsustati lõpetajate park rajada staadioni kõrvale, siis istutasime oma puu sinna.

Aastate lennukas rutus on alati midagi head,
esimest koolipäeva igaüks meeles meist peab.
Sageli minnes vastu oli tuul, lõpupidu toimus kaunil jaanikuul.
Enamus esimesest klassist olime koos, kuni maha jäi armas, kodune kool.
Olime kooli kaheksas lend, noored ja targana tundsiime end.
Lõpetajaid kokku oli kakskümmend viis, aasta 1968 oli siis.
Esimestena lendudest istutasime puu, Neerutist toodud armsa tammepuu.
Toivo puule augu kaevas, mees, kes aastaid lendas taevas.
Lennukil oli Boeing nimeks, see oli meie lennu imeks.
Istudes lenduritoolile Toivo kuulsust tõi ka koolile.
Au esimesteks õpilasteks Urve Sternile olla oli, kui ta klassijuhatajaks tuli.
Olles temale esimene lend, tänutundes uhkena tunneme end.
See oli väike lugu meie lennu loost kooli pikas ja väarikas ajaloo.

Riina Endoja (*Uustalu*), 8. lend (1957 – 1968)

Direktor *par excellence*

Mul ei ole esimest mälestust Otto Amerist. Direktor lihtsalt oli koolilapse jaoks enesestmõistetavalt olemas. Nagu ka enesestmõistetav aukartus tema ees. Esimesest koolikellast lõpuaktuseni.

Tarvitses direktoril ilmuda silmapiirile, kui vahetunni kära ja sagin vakatas, kraadepoisidki oskasid äkki kenasti jalutada ning selgelt ja viisakalt tervitada.

Direktor kõndis alati mõõdetud sammul. Ta oli soliidne ise. Mitte kunagi ei näinud ma Otto Amerit kiirustamas, jooksmas, rabelemas. See olnuks kujuteldamatu. Tema sisemine ajagraafik oli ilmselt väga täpne ning mõte väga kiire. Ühelgi teisel moel ei saaks toimida permanentne *festina lente*.

Otto Amer, direktor iga toll, ei lasknud naljalt vaadata oma ametimaski taha. Olnuks see üldse õpilasele asjakohane? Pigem mitte. Distantne, mõõdetud suhtlemine, aeglane peapööre ning nii sisult kui ka vormilt kaalutletud kõnepruuk hoidsid koolijuhil autoriteedi kõrgel. Aukartuse tasandil.

Ma ei mäleta direktorit häält tõstmas. Küll aga viimseni teravate sõnadega noomimas klassi, kes oli end noore õpetaja tunnis halvasti ülal pidanud. Mõnda fraasi meenutavad toonased teismelised tänini, ehkki eksimuse täpne sisu on ajatolmuga kattunud.

Kui direktor naeratas, muutus range ilme sõbralikuks ja heledaks. Aga seda ei juhtunud väga tihti. Kas ma teda naeramas kuulsin? Ei ole kindel. Ehkki mälusopis justkui oleks märke hästi tasasest naerust. Kui kindel saab üldse olla mälestustes? Või mälestuste mälestustes?

Direktorile oli oluline, et Kadrina kool oleks parim. Innovaatiline, omanäoline, kaunis. Oligi. Ikka esirinnas. Väga paljudes asjades. Komsomolitöös, agitbrigadide ja sõjalis-sportlike noortemängude võistlustel. Viktoriinides. Olümpiaadidel. Siin korraldati kolme Balti riigi koolide sõprusfestivali, siin hoiti otseliini ajakirjaga "Noorus" ning võõrustati kirjanikke. Veel aastaid hiljem kõneles luuletaja Rudolf Rimmel Otto Amerist kui võrratust seltskonnahingest ning Ülo Tuulikule tõi sõna "Kadrina" esimesena meelde koolipoolse suurejoonelise vastuvõtu.

Samavõrd oli direktorile oluline, et tema kooli lastest kasvaksid korralikud inimesed. Mäletan teda mitmel puhul uhkusenoodiga nimetamas, et meie koolis pole seinalehed klaasi taha peidetud, vaid püsivad korrektsed ka välismõjudele avatuna. Eks nõõpnõelu ikka kadus, aga see oli väike ja asendatav kaotus. Suuremaid sodimise ja rikkumise juhtumeid pole meeles.

Mäletan direktorit ütlemas ühele olümpiaadile saadetud õpilasele, et kui ta soovib pääseda ülikooli, tuleb tõsist tööd teha ja tuli peab õhtuti tema aknas kaua põlema. Mõtlesin, et minu aknas tuli küll põleb, aga sellepärast, et loen. Ilukirjandust. Kahtlesin sisimas, kas see on ikka arvestatav ülikoolituli.

Mäletan direktori hämmeldust, kui ta meie klassile ajalugu õpetama asudes avastas, et keskkooliklass tunneb äärmiselt halvasti Euroopa kaarti. Tema ettepanekut pälvida “viis” ajaloos, õppides kuu ajaga selgeks maailma riigid ja nende pealinnad, ei võtnud paraku meist keegi vastu.

Missugune oli Otto Amer inimesena, oli õpilase kallutatud pilguga raske aru saada. Kuid muljetest *summa summarum* aimub, et vastuoluline – tohutult mõistev ja mõistmatu.

Minu ema meenutas elu lõpuni sügava tänumeelega, kuidas direktor lubas ta päevapealt vabaks, kui lapselast tabas tervisekriis. “Hingerahu on kõige tähtsam!” öelnud Otto Amer. Ega küsinud, kui kauaks peab õpetaja koolist eemale jääma.

Mäletan Otto Amerit kummardumas minu nädalavanuse poja vankri kohale. Mäletan sooja naeratust ja naljatlemist, et Kadrinas on varsti üks koolipoiss juures.

Mõnel inimesel kipitab hingel teistlaadi mälestusi.

Ilmselt on see targa ja tugeva juhi eeldus, omadus, oskus – olla nii tundlik kui ka karm. Ja teada, millal on aeg üheks või teiseks. Teistviisi ei saa olla direktor, kelle juhitud kooli vilistlaseks oli ja on uhke end nimetada.

Mul on viimane mälestus Otto Amerist. Ühel talvisel päeval Kadrina postkontori ees ütles direktor talle loomuomase viisakuse ja argumenteeritusega, et ei soovi anda intervjuud kooli 100. aastapäevaks koostatava raamatu jaoks. Sest intervjuus saaks rääkida vaid üksikutest kildudest, aga tegemisi, millest kõnelda, oleks raamatu jagu.

Loodan väga, et Otto Amer – direktor *par excellence* – kirjutas selle raamatu.

Inna Grünfeldt, 19. lend (1968 – 1979)

Elada ja mõelda suurelt

Minu esimene kokkupuude Otto Ameriga oli 1. septembril 1970, kui mulle koos kooli direktori käepigistusega anti esimese klassi aabits. Arvan, et mul on vedanud olla õpilane koolis, mida juhtis Otto Amer. Oli uhke esindada oma kooli erinevatel kokkutulekutel, võistlustel ja aineolümpiaadidel tolleaegsete rajooni ja vabariigi üritustel. Sõnaga **Kadrina** kaasnes avalikkuse lugupidamine ja positiivne kadeduski, seda tunnet mäletan siiani.

Otto Ameril oli eriline oskus nõuda ja innustada õpilasi tegema kõike maksimaalselt hästi ning kujundada uhkustunnet oma kooli üle. Väljend – kui teha, siis teha hästi – kinnitus elu arusaamadesse just kooliajal ja on juhtinud läbi elu ilmselt peale minu ka paljusid minu koolikaaslasi. Kooliaastate jooksul kujunenud tugev kodukohta ja ühtsuse tunne tõi peale õpinguid paljusid meist Kadrinasse tagasi ja siia me jäime.

21. lend kooli 110.
aastapäeval
16. märtsil 2013

Arvan, et taasiseseisvunud Eestis Kadrina valla loomine 1992. aastal sai võimalikuks tänu kahe tugeva ja olulise tolleaegse tugisamba – Kadrina EPT ja Kadrina Keskkooli – tegutsemisele ning eriti nende juhtide Enno Põllu ja Otto Ameri arendavale tegevusele. Kahe asutuse koostööl ja koostööna kasvas oluliselt kogukond, Kadrinasse asus elama hulgaliselt haritud spetsialiste ning loodi tugev tulevase valla vaimne baas.

Otto Amer väärrib suurt austust ja lugupidamist tehtud elutöö eest Kadrinas.

Kooliajast meeldejäätavateks üritusteks olid kindlasti sõprusfestivalid, mis korraldati kolme tolaeagse liiduvabariigi koolide vahel. Osapoolteks olid peale Kadrina Keskkooli Bene Keskkool Lätist ja Josvainiai Keskkool Leedust. Kokkusaamised toimusid igal aastal 9. mai ehk Võidupüha ajal, kestsid 3 päeva ning sel ajal toimus rohkelt ühiseid ekskursioone ja üritusi nii õpilastele kui õpetajatele. Festivalile, mis toimus Leedus või Lätis, said võimaluse sõita õpilastest tublimad ning see oli tunnustus kooli hea esindamise eest aineolümpaadidel, spordivõitlustel ja õpilaskokkutulekutel. Festivaliks valmistuti hoolega, alati esineti oma koolipoolse kontsertkavaga, mille ettevalmistamisega tegeles lauluõpetaja Rein Inno põhjalikult.

Meeleolukas oli juba bussireis ise, õpilastega koos sõitsid ühiselt õpetajad ja koolidirektor. Mäletan mõnusat reisiõhkkonda, ühislause ja meile, õpilastele ootamatut muhedat huumorit Otto Amerilt.

Kooli delegatsioon teel sõprusfestivalile Josvainiaisse 1980. aastal, vahepeatus Benes

Laili Konist, 21. lend (1970 – 1981), lõpetas kuldmedaliga

Direktor Otto Ameri õpilasena

Algklasside õpilased puutusid direktoriga vähe kokku – enamasti ainult aktustel ja kogunemistel ning mõnikord vahetundides. Direktor oli kõige tähtsam inimene, keda me teadsime, ning me austasime teda väga.

Keskastmes, olles pioneeriorganisatsiooni kooli malevanõukogu esimees, sagenesid kokkupuuted direktoriga erinevate kokkutulekute ja ürituste ettevalmistuse ja neil osalemise raames. Lisaks väga heale haridusele, sain Kadrina Keskkoolist kaasa hindamatud elutõed: ainult raske ja sihikindel töö ning plaanipärane harjutamine tagab väga head tulemused igas eluvaldkonnas, nii aineolümpiaadidel kui klassivälistes tegevustes.

Tolleaegsete noorteorganisatsioonide rajooni /maakondlikel/ ja vabariiklikel pioneeride ja kommunistlike noorte kokkutulekutel ning sõjalis-sportlikel mängudel „Põuaväik“ ja „Kotkapoeg“ olid meie kooli võistkonnad alati esimeste seas tänu tugevale ettevalmistusele. Direktor Amer tagas meile kõik võimalused, nõudes tulemusi ning meie ülesanne oli visalt treenida ja häid tulemusi saavutada.

Näiteks, pioneeride kokkutulekud toimusid õppeaasta lõpus suvel, kuid ettevalmistusi alustasime juba oktoobris. Direktor määras võistkonnale õpetajad, kelle juhendamisel valmistusime üksikute võistlusalade kaupa: võistkonna üldjuhiks, rivi ja pioneeritarkuste õpetajaks oli Helgi Sihver, raamatukogu juhataja Valve Oleski käe all õppisime montaaži-isetegevuskava ja väiklehe kujundamist, Rein Inno juhendamisel valmistusime laulukonkursiks ja isetegevuseks, Tõnis Saki kaasabil puresime viktoriiniküsimusi ning kehalise kasvatuse õpetaja Vello Heinsoo treenis meid üldfüüsiliselt. Oma elu kõige kiirema jooksu tegingi rajooni pioneeride kokkutulekul Vainupeal, joostes koos Andres Haavajõega maastikumängus finiši poole ja võites meie igipõliseid rivaale Rakvere I Keskkoolist / praegusest Rakvere Gümnaasiumist/.

Direktori loal kasutasime treeninglaagriks kooli puhkebaasi Vainupeal, kus direktor meid külastas, ise veel kord kõike üle kontrollides ja asjakohaseid soovitusi jagades. Tunnetasime direktori tuge ning tema suhtumine pani meid vastutama ning endast maksimumi andma.

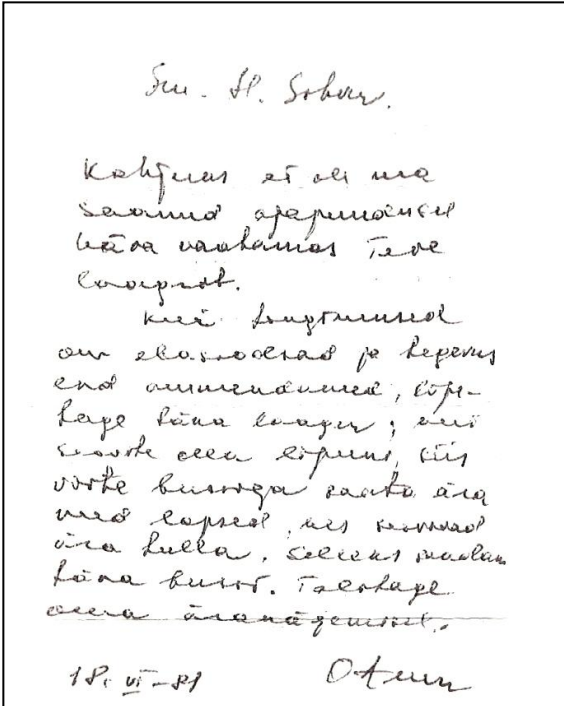
Sõprusfestivalide, kooli aastapäevapidustuste ja teiste ürituste punktuaalne planeerimine ja kõigi valdkondade põhjalik ettevalmistamine õpetasid organiseerimisoskust ja vastutust: igaühel oli konkreetne ülesanne, mille eest ta vastutas ja mille täitmist kontrolliti. Need oskused aitasid mind palju minu töös ning julgen väita, et suudaksin ka nüüd edukalt korraldada igasuguseid üritusi.

Vanemas kooliastmes, 9.-11. klassis, õpetas direktor Amer meile ajalugu. Aineõpetajana oli ta nõudlik ja suunav: me pidime tundma kaarti, oskama luua seoseid ja eristada olulist ebaolulisest. Suuline vastamine klassi ees õpetas esinemis- ja väljendusoskust. Direktor rõhutas alati ajaloo tundmise vajalikkust.

Tema õpilasena olen siiani uhke, öeldes: „Mina õppisin Kadrina Keskkoolis direktor Ameri õpilasena...“

Mariza Lillepea, 21. lend (1970 – 1981), hilisem kolleeg

Direktori kiri
pioneerijuhile
Vainupea laagrisse

J. P. Sobar.

Kahjuks ei ole ma
sõnnud ajapuhkuseid
kõige vabaltama teave
koostada.

Kui suhtumised
on elavamad ja lepemine
end suurendamisel, lõpe-
baste kogu laager; see
sõnnud oled lõpuni, siis
võtte bussiga saate ära
meie lapse, mis sõnnud
ära lulla. See on maale
kõige buss. Täiesti
oled äraõnnestunud.

19. vi - 81 O. A. A.

Komsomolitoa ehitamisest

1981. aasta suvi oli meile oluline. Veetsime suurema osa ajast koos Arvo Viltropi ja Ülle Kübarsepaga (nüüd Ülle Viltrop). Olime vanuses 15 ja 16. Lugesime sel suvel palju ning varasemad teadmised said uue tähenduse – pikkade filosoofiliste arutelude tulemusena jõudsime just sel suvel ümbritseva maailma tunnetuseni ning võib öelda, et saime vaimses mõttes täiskasvanuks.

Suve lõpuks olime täis positiivset maailmaparanduslikku energiat ning kogesime kerget ahistatust, et veel kaks kooliaastat seisab ees. Otsisime väljakutset. Meie vaimne kontseptsioon ühiskonna tarbeks oli Gandhi-laadne passiivne kindel mitteallumine. Poliitiliselt ei olnud 1981. aasta revolutsiooniks veel küps, kuid otsustasime, et võimuga me tulevikuelus koostööd ei tee, võimalik juristi- või poliitikukarjäär jääb ära, taandume apoliitiliselt maale, mistarvis edasised õpingud pärast keskkooli jätkuvad Eesti Põllumajanduse Akadeemias. Kontseptsioon tegevuste osas oli aga loov ning parema esilekutsumine.

Pidime oma energiale leidma rakenduse. Kadrina Keskkooli territoorium ning koolimaja olid puhtad ning väga heas korras üksikute eranditega. Kooli vanema osa keldrikorrusel garderoobide ees avanes üks koridorist ruumi, mis koolihoonet enne 1940. aastat rajades oli mõeldud saunaks ja pesuköögiks. Meie ajaks oli see ruum kujunenud prahi mahapaneku kohaks ning koolipoiste kõikvõimalike valgustkartvate tegevuste läbiviimise paigaks. Ruum haises iseloomulikult niiskuse, hallituse, korstnapigi ning mustuse järgi. Kogu kooli õpilaskond käis nii kooli tulles kui koolist lahkudes sellest ruumist mööda.

Nägime Ülle ja Arvoga selles ruumis võimalust. Kaasa aitas ka see, et kui pioneeriorganisatsioonil oli eraldi tuba, siis keskkooli astme õpilasorganisatsioonidel – komsomoli ja õpilaskomitee esindusel oma kooskäimise ruum puudus. Nende esinduste töö oli aga Kadrina Keskkoolis sel ajal loov ning mõttekas ilma olulise poliitilise kõrvalmaiguta. Selle eest hoolitses väga lahe õpilaste poolt austatud klassivälise töö organisator Rutt Kuusemäe. Sisemine kogunenud energia, väljakutsuvalt korrastamist vajav ruum koolimajas ning vajadus omaette kokkusaamise koha järele võimaldas formuleerida ajastule sobivas raamis tegevuse, milleks sai kooli komsomolitoa ehitus.

Läksime direktori jutule. Otto Amer kuulas meid ära. Küsis: „Kui alustate, kas olete valmis alustatu ka lõpule viima?“. Rõhutas, et kuigi tema aitab kaasa materjalidega ning teatud eritööde finantseerimisega, siis projekti vastutus, eestvedamine ning valdav osa töödest on meie endi kanda ning selle töö eest tasu ei ole maksta. Meie vastus oli – jah.

See, missuguse teadliku riski koolijuht Otto Amer ning koos temaga autoõpetuse ja käsitöö õpetaja Kaljo Viese enesele meie tegevuse võimaldamisega võtsid, me sel eluperioodil veel ei hoomanud.

Töö objektil läks käima. Oma käe pani külge ehituse eri faasides vähemal või suuremal määral enamuse tollaegseid 10. ja 9. klassi noori, ärksamad ka 8. klassist (23., 24. ja 25. lend). Kõik oli vabatahtlik ning ilma igasuguse veenmiseta.

Põhituumikusse kuulusid veel Veiko Karp, Imre Saks, Janika Abner (nüüd Janika Holmberg), Marek Inno, Aleksander Gorjajev, Reet Rebane (nüüd Reet Tomusk), Tõnu Sepp, Avo Pekri, Argo Nurm, Kaido Kalamäe, Hilja Lind, jpt.). Tegemist oli tõsise ehitusprojektiga, mis sisaldas kõiki iseloomulikke etappe alates projekteerimisest, sisekujundusest, ruumi koristamisest materjalide ning allhanke kokkulepete ja ehitustööni välja. Lõpptulemuseni jõudmiseks tuli meil asju ajada erinevate organisatsioonide ja inimestega. Nägime kamina ladumist Arvo vanemate kodus, siit sündis otsus: korsten on meil olemas, joonistame oma disainlahendusse ka kamina. Käisime Kadrina EPT juhataja Enno Põllu ja ehitusjuhi Vello Saksa jutul, kellelt õnnestus abi saada nii kaminameistri kui ka kaminaks vajamineva materjali saamise osas. Transport ning lume alt kivide väljavõtmine oli meie kanda. Mati Kaso tuli appi torutöid tegema. KITi saeveski

juhataja Piiskoppel tuli vastu ja võimaldas servamata lauad seimerdada, transport ja töö tuli aga endal teha. Hulja sovhoosi ehitusjuht Maido Proosa andis võimaluse sovhoosi hõvlikojas lauad profiili hõveldada, peale hõvlioperaatori töö oli ülejäänud meie rida. Raudteeäärsest ehitusmaterjalide kauplusest käisime materjale kauplemas ja toomas. Spetsiaalsed kaminasiibrid ja reostaadiga tulelülid olid väga defitsiitsed kaubad, siin kasutasime sellele ajale iseloomulikke defitsiidi hankimise võtteid. Suhtlesime töö käigus pidevalt Otto Ameriga, Kaljo Viesega ning Kustav Mägiga erinevate töötappide kindlustamiseks. Kauplesime maalrit meid õpetama lage krohvima ning veensime kaminameistrit lihtsa kolde asemel efektset lahendust rajama. Materjale objektile vedades sõitsime vana rohelise õppeautoga Kadriinas ja lähiümbruses hulk kilomeetreid. Töötasime pärast koolipäeva. Materjalide kuivamisest lähtuvalt tegime vahel töid ka hommikuti enne koolitunde. Kasutasime nädalavahetusi. See töö vältas ligi aasta. Tegutsesime piire tundmata, meid koheldi täiskasvanute maailmas kui võrdseid. Ja see oli hea.

Mis siis oli Otto Ameri eriline roll? Küllap tal olid hästi teada riskid ning võimalikud küsimused:

* mis saab, kui ehitustööde käigus keegi kooliõpilastest tõsiselt vigastada (lisaks objektiriskidele kasutasime vabalt nii kooli töökojas olevaid tööpinke kui elektritööriistu; kuna töötasime hilistel tundidel, puudus tihti täiskasvanute järelvalve)

* mis saab, kui juhilubadeta 15–16-aastased noored kooli õppeautoga avariisse peaksid sattuma

* mis saab, kui lapsevanemad peaksid tõstatama erinevaid õiguslikke küsimusi noorte töötaja osas

ja veel paljusid mis saab küsimusi

Isiksuste arengu seisukohalt tegi ta selle protsessi lubamisega teene kõigile projektis osalenud noortele. Me õppisime projekti iseseisvalt vedama ja lahendama, oma tegevuse õnnestumisest rõõmu tundma. Selgelt oli lahus meie roll koolipingis ning keldris toimuv projekt. Ei mingeid erandeid suhtumises: klassiruumis olime tavalised kooliõpilased, tööriided selga tõmmanuna aga võrdsed projektis osalevad partnerid koolijuhile, kes ei teinud

numbrit, kui vajadusel vaieldi ja argumenteeriti üheskoos parema tulemuse nimel.

Ja tulemused olid head: komsomolituba sai valmis ja nägi tasemel välja. Õppetöö ei kannatanud, kolme peale saime keskkooli lõpetades ühe kiituskirja ning kaks kuldmedalit, 11. klassi lõpus tuli Kadrina Keskkooli koondrühm vabariiklikul komsomolikokkutulekul 2. kohale (komsomolikokkutulek oli üle kahe aasta toimunud selleaegne koolidevaheline kõige tõsisem ja hinnatum kompleksjõukatsumine spordis, mälumängus, laulmises, kõneosavuses ning etlemises). Kindlustasime kooli head nime, mis leidis laiemat kajastust vabariiklikus ajakirjanduses.

Arenevate noorte energia realiseerimiseks ja tuleviku tarbeks enesekindluse loomiseks on vaja pakkuda tuge ja usaldust õigel ajal. Koolidirektor Otto Amer oskas komsomolitoa projektiga pakkuda nii sisult kui vormilt meie arenguks vajalikku koostööd. Meis vallandus peitunud eriline energia heade tulemuste saavutamiseks ning küllap see positiivne kogemus on julgustanud meid hilisemas elus eri olukordi lahendama nii teostajatena kui juhtidena.

Uues komsomolitoas aru pidamas

Juhan Viise, 23. lend (1972 – 1983), lõpetas kuldmedaliga

Minu koolipõlvemälestusi Kadrina Keskkooli õpetajast ja direktorist Otto Amerist

Õppisin Kadrina Keskkoolis aastatel 1987-1993. Kadrinas õppisin 6 aastat, eelnevad õppeaastad veetsin Jõgeval ja enne seda Tartus. Kadrina kooliaeg oli väga tore aeg, need olid aastad täis tööd ja rikkalikku koolitöövälisest huvitegevust.

Tollane Kadrina Keskkooli õppekorraldus, mis minu keskkoolis õppimise ajal huvitavaid eksperimentaalseid pöördeid võttis, tõi sisse suunaõppe, mida meie peal ka katsetati. See oli innovaatiline lähenemine õppekorraldusele, mille tingis uus suunapõhine õppesisu ja meie olime esimene lend, kes lõpetas keskkoolis täistsükli.

Kadrina Keskkool on ideedega õppe- ja kasvatusalal alati olnud oma ajast ees ja seda olenemata aegadest. Rõhuasetus on olnud alati õiges kohas.

Hariduslikule innovatsioonile Kadrina Keskkoolis pani aluse kooli kauaaegne direktor Otto Amer. Ta oskas valida õigeid inimesi õigetele kohtadele ja suutis nad tööle panna ilma, et oleks kunagi eriti häält tõstnud, vähemalt pole keegi sellest rääkinud.

Otto Ameril oli komme vaadata sulle (õpilasele) otsa sellise pilguga, et sa tundsid, kui palju on veel endal areneda, piisas pilgust, polnud vaja eriti midagi sinna juurde lausuda. Mõnes mõttes oli see müstika. Nimetagem seda vanakooli õpetuseks või olekuks õpetajate ja direktorite seas, aga see töötas nii, et kõik kas kartsid või austasid teda. Ta oli autoriteet ka vabariigi koolidirektorite hulgas, temast lausa õhkus sünnipärast akadeemilisust, suurettevõtte juhi kindlameelsust ja sisemist ning välimist rahu.

Ma ei mäleta, et õpetaja Otto Amer oleks tunnis kunagi pahur olnud. See aasta, mil ta mulle ajalugu õpetas ja mina õppisin, oli huvitav, tunnid panid kaasa mõtlema ja tegutsema. Näiliselt stoilise rahuga antud tunnid sundisid sind justkui iseenesest eneseharimisele, mitte kuidagi ei tahtnud jääda rumalasse olukorda ja vastata tema ees valesti. See oli auasi ja elementaarne, et sa vastasid tunnis õigesti.

Muus osas sai temaga kohtunud ja vesteldud üritustel, kus ma tihti laulsin, või õpetajate toas ja õppealajuhataja kabinetis. Eks ma teda natuke ikka karstin ka, nagu me kõik, kuigi selleks polnud mul iseenesest ju otseselt põhjust. Tema kabinetis oli mul põhjust minna siis, kui ma midagi väga hästi tegin ja neid kordi ikka oli. Mäletan, tal oli laua peal kabinetis IBM personaalarvuti.... Sel ajal oli meil arvutiklassis terve ruum kui üks arvuti, personaalarvutid tulid kooli alles mõni aeg hiljem. Innovatsioon, mõtlesin ma tookord oma sõnadega, kui ma seda imeriista esmakordselt nägin. Jah, ta oli oma ajast ees, ta oli visionäär suure algustähega.

Eriti hea meel on mul selle üle, et just tema oli see mees direktorina, kes mulle keskkooli lõputunnistuse kätte andis. On mida mäletada, on millest rääkida ka järeltulevatele põlvedele.

Indrek Jurtšenko, 33. lend (1982 – 1993)

*

Otto Amer oli väga austatud koolidirektor nii oma koolis, koduvallas, maakonnas kui ka vabariigis. Aga õpilase pilgu läbi on meeles ikka pigem see, mis vahetult kogetud, ehk see, mida ise nägin ja tajusin - Otto Amerit austati. Kui ta koridori peal kõndis, tõmbasid noormehed (ja ka tütarlapsed) käed taskust välja ja teretasid teda alati viisakalt. Kellelgi ei tulnud mõttessegi teisiti toimida. Seda austust oli õhus tunda.

Piret Jurtšenko,
36. lend (1984 – 1996)

*

Õppisin algklassides, kui Otto Amer viimaseid aastaid Kadrina Keskkooli direktorina töötas. Mäletan tema soliidset olekut, intelligentset ilmet ja väarikat hoiakut. Ja mitte ainult! Õpilaste austus tema vastu – nii aula laval tervitussõnu lausudes kui ka kooli koridoris liikudes – oli tajutav.

Mäletan ka seda, kuidas ma kord pärast koolitunde oma õppealajuhatajast ema kabinetis istusin ning ruumi astus Otto Amer. Pidasin end viisakalt üleval ja tundsin end erilisena, et sain suure ja tähtsa isikuga mõne tagasihoidliku lausega vestluses osaleda. Ema pakkus Otto Amerile assortiikarbist kompvekki, kuid paraku ei tohtinud Otto Amer magusat süüa ning andis selle kompveki mulle. See oli eriline hetk!

Otto Ameriga seostub ka Vainupea. Kui perega Vainupeal suvitamas käisime, siis kohtasime seal ikka teda. Oli väga uudne kogemus näha muidu ikka ülikonnas ja väljapeetud välimusega härrasmeest suvistes koduriietes. Ent väarikas oli ta sellele vaatamata, ka päiksepaistelisel õhtul suvila hoovi peal jalutades või saunast tulles.

Otto Amer jääb kindlasti meelde kui Kadrina Keskkooli võtmeisik ja raudvara, inimene, kelle väärtused, teadmised ja suured ideed veel tänagi Kadrina Keskkooli seinu toetavad ja koridorides jalutavad.

Maarja Vaikmaa, 49. lend (1997 – 2009)

Direktor suure algustähega

1984. aastal tuli müügile Apple Macintoshi arvuti, esimese lennu tegi kosmosesüstik Discovery, kinodes esilinastus kassahitt Terminaator ja NSVL boikoteeris Los Angelese suveolümpiamänge. Mina mäletan seda aastat selle poolest, et alustasin kooliteed Kadrina Keskkoolis.

Ka esimene kohtumine Otto Ameriga jäi minu esimesse koolipäeva, kuigi tagantjärele ei mäleta ma sellest päevast ärevuse tõttu muud, kui ema õmmeldud pluusi ja lühikesi valgeid pükse, mis olid suhteliselt ebamugavad. Samas on esimesest õppeaastast meeles see, et koolis tuli käia kahes vahetuses, sest lõppemas oli koolimaja C-korpuse ehitus. Mäletan seda lõhna ja avarust, kui ükskord uue osa (nii seda nimetati) lint läbi lõigati ja ka meid – esimese klassi pudinaid – uut klassiruumi vaatama lasti. Vaevalt kolm aastat hiljem valmis ka uus aulakompleks.

Toona lapsena ma selle peale suurt ei mõelnud, aga tagantjärele hinnates oli tegemist omas ajas väga kaasaegsete ruumidega, mis löid hea õpikeskkonna ja mille valmimisel Otto Ameri tähtsust ei saa kuidagi alahinnata. Et teha nii mastaapseid ehitustöid Tallinnast suhteliselt kaugel asuvas kohas nagu Kadrina, selleks oli vaja tunda õigeid inimesi ja lükata veerema õigeid rattaid. Otto Amer koos Enno Põlluga oskasid seda ja tänu neile on meil olemas ka tänases päevas nii mitmekülgsed võimalused koolimaja.

Minu kooliaeg jäi sellisesse põnevasse perioodi, kus õppimist alustasin ENSVs, aga kooli lõpetasin Eesti Vabariigis. Ehk siis õnnestus mõned aastad osaleda ka „punase noorsoo“ kasvatamise projektis. Pean tõdema, et minu kommunistikarjäär oli küll lühike, aga sellegipoolest üle ootuste edukas, tipnedes kuuendas klassis malevanõukogu aseesimehe positsiooniga. Kord või paar aastas käis malevanõukogu (ja pärastine õpilaskogu, kuhu mul oli samuti au kuuluda) direktori kabinetis istumas, aga see oli pigem linnukese kirjasaamise pärast ja mitte tõsiseltvõetavat tulemit taotlev tegevus. Kuivõrd kaheksakümnendate aastate lõpus laulva revolutsiooni tulles läksid ajad segaseks, siis igasugustest lõbusatest laagriseiklustest jäin ma ilma, küll aga on tagantjärele naljakas meenutada rivivõistlusi ja malevakoosolekuid. Iseasi kui tõsiselt neid võetud sai, pigem oli see n-õ vorminõue, mille sisusse vähemalt mina siis eriti süüvida ei osanud.

Millest ma oluliselt paremini aru sain, oli igasugune isetegevus. Tuleb tõdeda, et minu kooliajal oli vähe selliseid aktusi, kus „mind ei oleks märgatud ja lava peale torgatud“. Küll sai teha näitemängu, lugeda luuletusi ja kõige rohkem pilli mängida. Mis seal salata, eks oma osa mängis ka loomupärane edevus, aga just kooliajast on mul tänaseni tõsine muusikapisik veres.

Ma ei oska öelda, kui suur muusikahuviline oli Otto Amer, aga igal juhul just tema kaasabil ja soosingul osteti kooli bändiruumi minu kooliajal palju heal tasemel pille ja muud tehnikat.

Aja jooksul on õpilased ikka oma käega endale kooliväliseks tegevuseks ruume korrastanud, nii ka meie. Mäletan, kuidas kogusime julgust, et käia direktori juures rääkimas oma plaanidest bändiruum remontida ja helikindlaks teha. Otto Amer kuulas meid ära. Esitas mõned küsimused ja mõne aja pärast olid vajalikud materjalid olemas ning peatselt sai ruum mõnusa ja hubase ilme, kus pilli tinistades möödus enamik vahetunde.

Ma ei puutunud kokku Otto Ameri kui õpetajaga, sest minule ta ajalugu ei andnud, ma ei ole temaga koos olnud mitteametlikus õhkkonnas ja seetõttu on minu mälu pilt temast kindlasti ühekülgne. Proovisin kirja panna esimesed talle mõeldes pähetulevad märksõnad. Nendeks olid aukartus, distants, ülipikad kõned, tõsine olek. Selline on minu kui lapse mälu piltide rida. Minu meelest tunnetas ta oma positsiooni tähtsust nii koolis kui Eesti toonases hariduselus tervikuna ja ka käitus sellele vastavalt. Seetõttu jääb Otto Amer minu jaoks alati Direktoriks suure algustähega.

Margo Peetsalu, 35. lend (1984-1995)

Üks väike mälestus lapsepõlvest

Oli mardipäev. Täpselt ei mäleta, aga käisime sel ajal vist kolmandas klassis. Panime klassiõdedega endale vammused selga, joonistasime vuntsid ette ja asusime teele.

Kui vanaemadele ja vanaisadele oli lauldud-tantsitud, kommid välja teenitud ning ka klassijuhataja oli martide esinemisest osa saanud ja meie kottidesse oma panuse andnud, mõtlesime, et vähemalt ühes kohas võiks veel käia.

Tuli mõtte minna kooli direktori Otto Ameri juurde. Esialgu küll veidi kõhklesime, kuid võtsime julguse kokku ja varsti olimegi tema ukse taga. Lõime laulu lahti ja suureks üllatuseks ei pidanud me üldse kaua ootama.

Uks avanes, Milvi Amer kutsus meid lahkelt sisse, kiitis meie kostüüme ja ilusat laulu ning pani meid koridoris olevatele tumbadele istuma. Ise läks ta kööki komme tooma. Meie siis istusime seal, ei teadnuki täpselt, kuidas olla või mida teha. Sel hetkel tuli kõrvaltoast meie juurde direktor, istus meile vastu ja hakkas uurima, kuidas meil läheb ja kas oleme kommi ka juba saanud. Peab tunnistama, et olime alguses päris ehmunud, et päris kooli päris direktor meiega niiviisi jutustab. Kamba peale saime aga mõne sõna ikka vastuseks öeldud ka. Otto Amer jagas lahkelt õpetusi, et laulma peab julgelt ja mõistatused olgu krutskiga. Uuris, kuidas koolis läheb ja kas õpime ikka hoolega.

Kui vestlusega ühel pool ja kommid ka kotis, asusime koduteele. Järgmistel päevadel oli igati uhke tunne teistele rääkida, kuidas me direktori juures käisime ja temaga juttu ajasime.

Helena Mägi, 50. lend (1998 – 2010)

Siin oleme
kadrissandid

Katkendeid kogumikust „**MÄLESTUSTE RAAMAT. KADRINA KOOL 100**“

*See jalg on ikka õigel teel,
mis koolirada käib...*

Meie aeg oli Kadrina kooli esiletõusu algus, hiilgeajad jõudsid kätte juba pärast meid. Usinuse ja püüdlikkusega võitsime vabariiklikel kokkutulekutel andekaid ja tihti edeva ülalpidamisega linlasi seal, kus seda ei osatud arvatagi. Linna omade seas oli tihtipeale isiksusi, kes teistega ei arvestanud. Meie püüdlikkust ja üksmeelt käis toetamas **direktor** ise. Meie olime rohkem „meie“ kui „mina“. Edu, s.t teiste hulgas väljapaistmise elamus, tõstis kõrvust ja üha kergitas latti. Meist jäi see kindlasti endisest kõrgemale.

Lea Tooming, 12. lend (1961 – 1972)

*

Eriline oli meie lend selle poolest, et VIII klassi lõpetas kooli ajaloos esimest korda kolm klassikomplekti.

Kui küsida, millise panuse andis XIII lend kooliloosse, siis tegemist võiks olla ehitusega. Kui kooli staadionit ehitas pea iga tol ajal kooliskäinu, siis staadionimaja valmis küll meie klassi poiste töö tulemusena, juhendajaks tööõpetuse õpetaja Evald Eedma. Viimasel koolitalvel ehitasime valmis ka keldrikorrusele paljundusruumi.

...

Olid aastad, mil suvevaheajal käidi Eesti Õpilasmalevas, väiksemad vaheajad kulusid aga enamasti spordilaagritele. Omajagu aega, kohustuslikus korras muidugi, kulus kooliajast ka kevadisele kartulipanekule ja sügisesele saagikoristusele ümberkaudsetes majandites. Sagedased olid ka väljasõidud Vainupeale. Seal käisid puhkus ja töö käsikäes, sest kooli puhkekompleks vajab väljaehituseks rohkelt töökäsi.

Guido Gostsõllo, 13. lend (1962 – 1973)

*

Seletamatutel põhjustel meeldisid mulle **Otto Ameri** ajalootunnid, kuigi aine sisu ei olnud mulle põnev. Õppisin seda ainet järjekindlalt ja sain tasuks mitu aineolümpiaadi esikohta. Kui aga saadeti edasi rajooniolümpiaadile, otsustasin millegipärast mitte minna. Siis kutsus direktor mind oma kabinetti ja arvatud noomimise asemel pakuti hoopis kohvi ja püüti mind veenda minema.

Kira Nõmmiku inglise keele eriklassis kogetu oli aga selle aja kohta midagi väga erilist. Kahekohalised klaasseintega eraldatud koolipingid, kus õpetaja sai oma juhtpuldist meid meie teadmata kontrollida (näiteks dialoogi lugemist), olid maakooli kohta midagi väga edumeelset. Kuigi inglise keel oli pea iga päev tunniplaanis, oli tahe õppida ja aine käsitluse kõrges kvaliteedis ei olnud kahtlustki. Kui nüüd välisprojektides partnerid küsivad, kust on pärit minu nii hea hääldus ja suur sõnavara, on kerge vastata – Kadrina koolist muidugi!

Minu kooliaeg oli eriline. Eriliseks on selle teinud nii õpetajad kui ka kaaslased, kuid kindlasti ka see eriline meie kooli tunne, mis on alles tänaseni.

Sirje Kuusik (*Lillemäe*), 18. lend (1967 – 1978)

*

Eraldi teema, mida tahaks meenutada, on rahvusvahelised sõprusfestivalid, mida siis kordamööda peeti Kadrinas, Lätis Benes ja Leedus Josvainiais.

Kadrina oli korralduse poolest teistest alati üle. Juba teiste delegatsioonide vastuvõtt algas Udrikust mootorratturite eskordiga, tagaistujad lippe hoidmas.

Oli see vist aastal 1975, kui festival oli Kadrina korraldada. Seda üritust kroonis ansambel „Polyphon“. Siis oli „Polyphoni“ hiilgeaeg ja see ansambel tundus nii kaugel ja kättesaamatu. Ansambli eest olevat makstud ennekuulmatu summa – 200 rubla. See oli mitmekordne tavalise ansambli taks. Ja pidu oli kogu raha eest. Lätlastel, leedukatel ja venelastel olid suud lahti ja ega kohalikudki ilmailmet tavalise pilguga vaadanud. Rakvere ja Tapa rahvast luuras ümber kooli, miilits ja rahvamalev pidasid korda.

...

Ka komsomoli liinis oli koolidevaheline koondrühmade võistlus. Peale koondrühma komplekteerimist andis meile esmased juhised direktor **Otto Amer**. Tema sõnum oli kokkuvõtvalt selline: Me peame kohe arvestama

vabariikliku finaaliga. See tähendas, et rajooni kokkutulek tuli ära võita. Oli ju Kadrina kool seda mitu aastat enne meid teinud, tegime meiegi. Nagu ma hiljem kuulnud olen, on ka hilisemad Kadrina koondrühmad rajoonivõistlusi võitnud. Seda kõike tänu Rein Innoles, kes pani rühma mitmehäälselt laulma. Valve Olesk mõtles välja taidluskava ja professionaalsed juhendajad väljastpoolt õpetasid kava selgeks. Lisaks veel spordivõistlused ja pallimängud. Vabariiklikul kokkutulekul aga nõrku koondrühmi ei olnud. Sellegipoolest oli Kadrina kool alati eesotsas. Meie saime 1977. aastal teise koha.

...

Mäletan, kui kool sai esimese ametiauto direktorile. See oli „Volga“ GAZ 24, mida nüüdseks kadunud mehed Kalev Nukk ja Kaljo Viese käisid vist Odessast toomas. See „Volga“ kuulus enne Nõukogude Liidu saatkonnale Türgis. Auto läbisõit oli 50 000 kilomeetrit, suhteliselt uus, välismaa numbritega ja puha. Tol ajal oli ju autoost keeruline ja tänapäeval tundub kummaline selline viis autot hankida.

Tõnu Peit, 18. lend (1967 – 1978)

*

Olime teatud mõttes katsejänesed, sest II klassist alustas inglise keele eriklass õppemaksuga 10 rubla kuus....

Täname kõiki oma õpetajaid. Täiskasvanueas mõistame, et kasvada oli rööm ja õppida oli rikkus, kuigi teame ka seda, et kasvame ja õpime kogu eluaja.

Signe Ojasalu (*Põllu*), 20. lend (1969 – 1980)

*

Eraldi nähtus Kadrinas oli võõrkeelte õppimine. Vaatamata väga väikesele lootusele kunagi praktiliselt oma keelt kasutada, õpiti inglise keelt süvendatult suure õhinaga ja tänu väga headele õpetajatele saavutati ka täiesti arvestatav keeleoskuse tase. Ise tundsin end lõpetades inglise keeles palju kindlamini kui vene keeles. Mitmed meie lõpetajad on pääsenud õppima inglise filoloogiat, konkureerides linnakoolide õpilastega, rääkimata muudele aladele siirdunutest.

...

Üks meeldejäävaim muusikaprojekt, millega meie ajal maha saadi, oli kooli bändi, ühendkoori ja solistide esitatud Bony M-i „*Don't kill the world*“. See valmistati ette Kadrina-Bene-Josvainiai sõprusfestivaliks ja avaldas publikule, eriti vennasvabariikidest saabunuile, üüratut muljet. Kuulsus sellest projektist levis kihelkonnast kaugemalegi, nii et meil tuli sellega üles astuda ka Rakvere teatri laval.

...

Meie lennu eestvedamisel rajati kooli vanasse pesukööki komsomolituba. Selle ehitamine oli ettevõtmine, mis pakkus palju elamusi. Praktiliselt tehti kogu töö õpilaste kätega õhtuti ja nädalavahetustel õpetaja Kaljo Viese juhendamisel. Vaid kamin sai laotud kaminameistri poolt, kelle palkas kool. Ehitusmaterjal saadi ka kooli poolt. Kui puudu jäi, võeti EPT ehituselt. Sotsialistlikus süsteemis oli väikene „tuuri“ panemine üldiselt aktsepteeritud. Riigilt varastamine nagu ei olnudki vargus. Meie puhul oli ju lisaks tegemist komsomoli löökehitusega.

Arvo Viltrop komsomolitoa ehitusel akent värvimas

...

Kokkuvõtteks võin öelda, et Kadrina kooli teeb nüüd tagantjärele vaadates ja teiste koolidega võrdlusmomenti omades eriliseks see, et kas taotluslikult või mitte, olid siin olemas tingimused inimese mitmekülgseks arenguks. Lisaks väga korralikule haridusele nii reaal- kui ka humanitaarvallas, said soovijad arendada oma keha ja vaimu ja loomingulisust. Julgen küll öelda, et Kadrina kool on seeläbi vorminud läbilöögivõimelisi inimesi.

Arvo Viltrop, 23. lend (1972 – 1983)

*

1983. aastal tuli kooli koondrühm vabariiklikul komsomolikokkutulekul 2. kohale.

Meie kool on läbi aegade olnud edukas erinevatel jõukatsumistel, olgu tegu koorilaulu või pioneeride/komsomoli/ sõjalis-sportlike koondrühmadega. Meie klassi mõned õpilased kuulusid kooli pioneeride koondrühma ridadesse olümpia-aastal 1980. Sel aastal võitsime kindlalt rajoonivooru ja ülevabariigilisel võistlusel Doorakul (23. – 26. 06. 1980) jäime napilt teiseks. Koht ju iseenesest väga hea, kuid siis valdas ikkagi lüüasaamise tunne – võit oli väga lähedal.

Tubli esinemise eest premeeriti koondrühma liikmeid reisiga Moskvasse. Reis toimus aga alles järgmisel aastal, sest 1980 oli olümpia-aasta ja turvalisuse pärast ei olnud sel suvel reisirid Moskvasse lubatud. Ei tea, millega küll meie tubli pioneeride koondrühm oleks olümpiakeerises olevas Moskvas hakkama saanud.

Asko Talu, 25. lend (1974 – 1985)

*

„Kotkapojast“ on nii palju mälestusi, sest see võttis kogu meie vaba aja. Treeneriks oli väga värvikas isiksus Raimot Palk. Niipalju, kui meie neli tüdrukut kolme aasta jooksul vahetundides relvaruumis automaati kokku-lahku pidid ragistama, ei tule vist praegustele sõdurpoistele mõttessegi. Pühapäevad

möödusid koolimaja saalis kummiülikonda aja peale selga toppides ja staadionil takistusriba joostes. Automaadist laskmine oli „käkitegu“, padrunikestad kõrvus troppideks.

Kadrina keskkooli direktor, Eesti NSV teeneline õpetaja Otto Amer (paremal) ja sõjandusõpetaja Raimot Palk.

(Taustal omaaegsed ideoloogilised tekstid)

Rahva Hääl, 1986

Selle suure töö preemiareisideks olid aastavahetuse 1984/85 Simferoopoli ja Tbilisi reis.

Kõige suurem võistlus oli Kesk-Venemaal Tambovis. Sinna sõitsime tavalise linnaliini bussiga vist küll nädal aega. Võtsime osa „Kotkapoja“ üleliidulisest võistlusest. Tuli ronida päris kaevikutes ja joosta päris tankidega võidu. Sealt tuli võidukas III koht.

Katrin Kalja (*Miilpalu*), 26. lend (1975 – 1986)

*

Kogu kooli soliidus ja kord oli direktor **Otto Ameri** teene. Ega ikka keegi mingit pisimatki korratust endale lubada ei saanud, kui tema ringi liikus. Kool kujundas ja kasvas meid. Iseseisvad inimesed said meist tänu pedagoogidele, nende tööle ja vaevale. Oleme neile selle eest tänu võlgu.

Kaidi Põder, 30. lend (1979 – 1990)

*

Kiitust väärrib selleaegne koolidirektor **Otto Amer**, kes suutis pidevalt meelitada Kadrinasse teotahtelisi õpetajaid. Meenutan näiteks kehalise kasvatuses tegelnud inimesi: Asta Sander, Vello Heinsoo, Raimot Palk, Rutt Kuusemäe, Gunnar Tõnning, Mall Randmer, Sirje Eirand, Valeri Porman, Arvo Pani, Jaan Rummi, Aivar Lankei. Need olid inimesed, kelle käe all pandi isegi karud tantsima, ja see oli popp!

Tõnu Heidov, 31. lend (1980 – 1991)

Otto Amerile mõeldes

On inimesi, kes meie ellu tulevad ja lähevad, kuid on ka neid, kes tulevad ja jäävad. Otto Amer oli kindlasti selline inimene, kes jääb. Ta oli isiksus, keda pole võimalik kellegagi võrrelda. Olen olnud koolijuhina tema kolleeg, näinud haridusosakonna inspektorina tema tööd kui välisvaatleja, töötanud tema alluvana Kadrina koolis ja kuulunud ka tema sõpruskonda. Visuaalselt on Otto Amerist mällu sööbinud pilt kui hästiistuvast ülikonnas väljapeetud käitumisega härrasmehest.

Kolleegina oli tal meie kõigi seas eriline koht. Tema lai silmaring, mõttehaare ja sõnaseadmise oskus sundis mind juba meie tutvuse alguses ikka alt üles vaatama. Ta oli direktorite eestkõneleja nii töistel nõupidamistel kui ka pidulikel sündmustel, sest muuhulgas oli tal ka suurepärase huumorimeel. Haridusosakonna inspektori positsioonilt vaadatuna paistis ta silma sihikindluse ja perspektiivitundega. Tundub, et ta oli integreeritud kooli arendamise ja muude ideedega oma ajast mõnes mõttes ees. Ta teadis, mida ta tahtis ja sai alati, mida tahtis. See, et Kadrina Keskkoolil oli sageli võimalus kasutada rohkem riiklikku ressursi kui teistel, tekitas loomulikult ka kadedust. Otto Amer kommenteeris sel puhul nii, et kõigil on võrdsed võimalused. Tuleb tahta ja osata küsida. Silmapaistva jõulisusega kaitses ta alati oma töötajaid.

Kadrina Keskkooli tööle kutsus mind direktor väga humoorikal moel. Ta astus haridusosakonnas minu kabineti uksest sisse ja teatas, et tuli mulle kosja. Kool vajab üheks õppeaastaks õppealajuhataja asetäitjat. Võtsin selle kui austava ettepaneku rõõmuga vastu ja püüdsin oma ülesandeid täita nii hästi kui suutsin. Koostöö sujus ja nii sai ühest aastast kümme aastat töötamist Kadrina koolis.

Otto Ameri tervitussõnad
Helga Lukase
juubelisünnipäeval

Tänuavaldus
tehtud töö eest

Mõistsin, et Otto Amer nõudis endalt oma ametipostil väga palju ja ootas seda ka alluvatelt. Kohati heideti talle ette autoritaarsust. Arvan, et targa juhina võis ta seda vajadusel endale lubada. Samas arvestas ta alluvate arvamuste ja ettepanekutega, kui need olid piisava põhjalikkusega argumenteeritud. Ta oskas juhtida kooli nii, et see oli aukohal mitte ainult maakonnas, vaid ka vabariigis. Ta oli vaieldamatu autoriteet.

Tihedast ametialasest koostööst arenes aastate vältel ka meie sõprus. Oli suur rõõm istuda Amerite hubases kodus pidulikult kaetud laua taga ja hoomata selle perekonna vaimsust, ühtekuuluvust ja vastastikust hoolivust. Sealsed vestlused olid meeldejäädavad ja mõttemaailma rikastavad. Otilt kui sõbralt oli võimalik saada tarka nõu mistahes mureküsimumustes ja koos pidutseda. Kuni ühel juulikuu päeval tegi süda Vainupeal viimase löögi ...

Lahkus silmapaistev, sügavalt erudeeritud elutark koolimees, kes oskas kogu elu olla tema ise. Olgem tänulikud, et ta oli ja oli just niisugune, nagu ta oli.

Helga Lukas, kolleeg ja sõber

In Memoriam

Otto Amer

23. IX 1934 – 15. VII 2010

*Üks küünal eredalt põles
ja põledes kahanes.
See küünal ära põles,
aga pimedus kahanes.
(Ott Arder)*

Suur suvi seisatas hetkeks aja – 15. juulil 2010 siirdus tundmatule manalateele tuntud koolimees, teeneline õpetaja, Kadrina keskkooli endine direktor ja Eesti Koolijuhtide Ühenduse rajaja Otto Amer.

Ta sündis 23. septembril 1934 pedagoogide perekonnas.

37 aastat oma elust pühendas ta Kadrina hariduselule, millest sai tema elutöö – Kadrina Keskkool. Ta oskas koostöös Kadrina EPTga ehitada suurima maakooli Eestis. Kool sai tuntuks nii uhkete õppehoonete kui ka hästikorraldatud õppekasvatustöö poolest. Otto Amer oli mees, kes teadis, mida tahtis, ja teostas selle. Ta oli oma ideede ja tegevusega ajast ees, tagas kooliperele kindlustunde ja stabiilsuse. Tema sõna maksis. Kui ta midagi lubas, siis selle ka täitis.

Otto oli direktorina nõudlik, kuid ei andnud hõlpu iseendalegi. Oma kooli ja õpilaste eest seisis ta igas olukorras. Tähelepanuväärsed olid tema analüüsivõime, härrasmehelikkus ja abivalmidus. Mõtleme, millest ammutasid Sa küll oma jõu, kuidas nii rikas oli Su põu. Jäägu tänastele haridusjuhtidele mõelda Otto Ameri tähtsuse üle nii maakonnas kui ka riigis.

Sinu töö elab üle ajaliku inimelu.

Oleme tänulikud, et Sa olid meiega.

Lääne-Virumaa praegused ja endised koolijuhid

Lääne-Viru maavalitsus

Kadrina vallavalitsus

TÄNU JA LUGUPIDAMINE KÕIGILE,
KES NÕU, JÕU JA KAASAELAMISEGA
AITASID MEENUTADA
OTTO AMERIT JA TEMA-AEGSET KADRINA KOOLI!

Kogumiku koostamisel KASUTATUD MATERJALID:

- ❖ Kooli almanahhid JUURED JA VÕRSED I ja II
- ❖ Kadrina kool 1902 – 2002
- ❖ MÄLESTUSTE RAAMAT. KADRINA KOOL 100
- ❖ Muud kooli aastapäevade materjalid (voldikud jm)
- ❖ Richard Tammik. Kadrina kihelkond läbi aegade
- ❖ Fotod kooli arhiivist, põhiliselt aga erakogudest
- ❖ Kolleegide ja õpilaste mälestused Otto Amerist
- ❖ Katkendid ajalehtedest
 - Noorte Hääl, 9. detsember 1981
 - Rahva Hääl, 1986
 - Punane Täht, 22. märts 1988
 - Õpetajate Leht, 1988
 - Viru Sõna, märts 1989
 - Riigi Teataja, 8. veebruar 2000
 - Eesti Päevaleht, 12. veebruar 2000
 - Virumaa Teataja, 22. september 2004
 - Virumaa Teataja, juuli 2010

Materjalid on kogunud ja seadnud
KADRINA ÕPETAJATE-PENSIONÄRIDE SELTSING

2014